

Tweede concernrapportage 2026

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Registratienummer
26.1045599

Datum
6 oktober 2026

Versie
Concept

Afdeling
Financiën, Control & Belastingen

Inhoudsopgave

Leeswijzer 4

1. Algemeen beeld 4

1.1 Op hoofdlijnen 4

2. Toelichting maatschappelijke effecten 10

2.1 Exploitatie en investeringen 10

2.2 Voortgang per effect 11

2.3 Waterveiligheid 12

2.4 Voldoende water 16

2.5 Gezond water 20

2.6 Schoon water 21

2.7 Veilige (vaar)wegen 25

2.8 Crisisbeheersing 26

2.9 Bestuur en organisatie 28

3. Treasury 31

4. Personeel 33

5. Toelichtingen thema's en programmarapportages 35

5.1 Thema's Waterplan 2022-2027 35

5.2 Programmarapportages 40

6. Risico's 42

7. Afkortingenlijst 47

Bijlage 1: Exploitatie 48

Bijlage 2: Investeringen 50

Bijlage 3: Kredietoverschrijdingen 51

Dashboard T2 2026

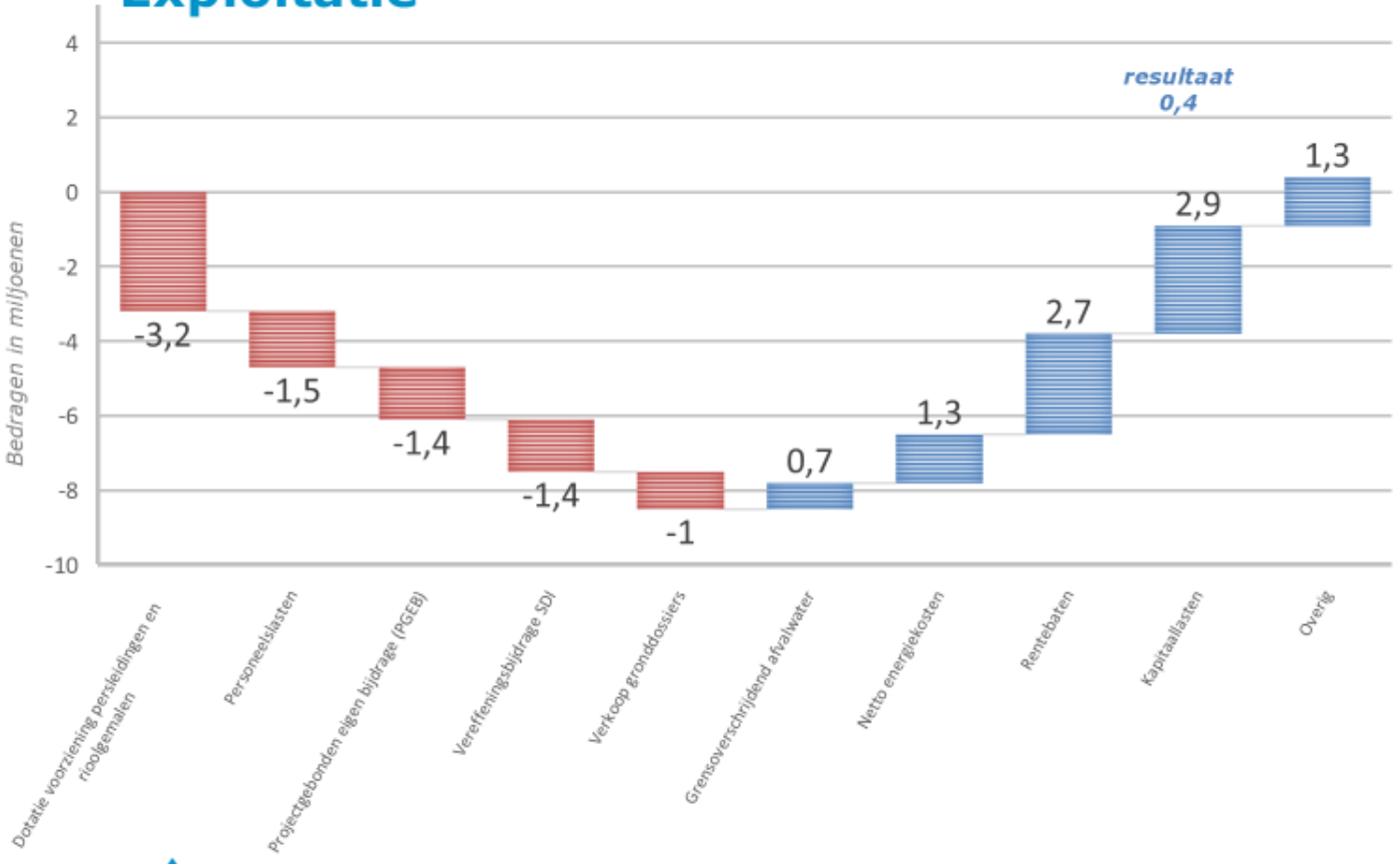
Prestaties

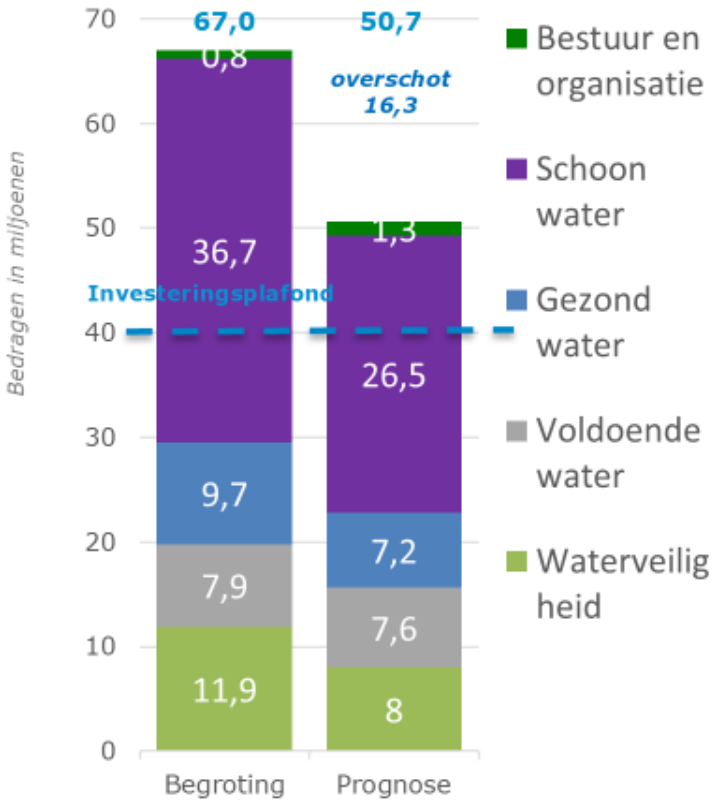

Mijlpalen

Exploitatie

Investeringen

Leeswijzer

De tweede concernrapportage volgt de opbouw van de begroting. Daarin worden de maatschappelijke effecten centraal gesteld. Daarnaast worden ook de thema's uit het Waterplan toegelicht. De concernrapportage is verrijkt met de samenvattingen uit de programmarapportages. De activiteiten uit deze programma's komen terug in de effecten bij diverse prestaties.
De tweede concernrapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

- een algemeen deel op hoofdlijnen (hoofdstuk 1) waarin we naast de afwijkingen ook ingaan op de stand van zaken van de uitvoering en wat is afgerond;
- een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van wat we in de begroting hebben benoemd over wat we doen om de beoogde effecten te bereiken en hoe we onze taak in de samenleving oppakken en uitvoeren (hoofdstuk 2 tot en met 4); en
- een deel over de ontwikkelingen binnen de vijf thema's uit het Waterplan 2022-2027. In de effecten zijn activiteiten opgenomen die terugkomen in de afzonderlijke thema's. Daarna volgen de samenvattingen vanuit de programmarapportages (hoofdstuk 5).
- de risico's per effect met invloed op het weerstandsvermogen (hoofdstuk 6).
- bijlagen met financiële toelichtingen op de exploitatie, investeringen en eventuele overschrijdingen op kredieten (bijlagen).

1. Algemeen beeld

1.1 Op hoofdlijnen

Voor u ligt de tweede concernrapportage van 2026. Hierin doen we tussentijds verslag over de voortgang van onze activiteiten binnen de effecten en thema's uit de begroting 2026. Het geeft inzicht in de huidige stand van zaken en hierin zit nog een mate van onzekerheid. Dit doen we op hoofdlijnen, waarbij we de afwijkingen weergeven.

Door de extreem droge zomer geldt dit jaar tot nu toe als een van de droogste ooit. Het gemiddelde neerslagtekort in ons beheergebied heeft in de zomer recordhoogte bereikt van 310 mm. De crisisbeheersingsorganisatie is opgeschaald naar alarmfase 2 voor ons hele gebied door de droogte en we hebben maatregelen uit de regionale verdringingsreeks moeten nemen. We hebben daarnaast 465 kilometer aan keringen extra geïnspecteerd. De opschaling hebben we kunnen opvangen binnen onze financiële middelen. De droogte past in het beeld van klimaatverandering en bijbehorende weersextremen met langere perioden van droogte en intensieve regenbuien. Via ons milieubeleid Klimaatneutraal 2035 (K35) willen we via een duurzame manier van werken een bijdrage leveren aan het verminderen van klimaatverandering.

De (inter)nationale en regionale ontwikkelingen en geopolitieke spanningen blijven van invloed op de uitvoering van onze taken. De effecten van prijsontwikkelingen en marktomstandigheden worden nauwlettend gevolgd en waar mogelijk binnen de bestaande kaders beheerst. Tegelijkertijd blijft het noodzakelijk om rekening te houden met externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op onze exploitatie, investeringsprogramma's en contracten. Door de contractwijziging met HVC dit jaar en het tijdig vastzetten van de energieprijzen ondervinden we binnen deze contractstermijn zeer gering hinder van de stijgende energieprijzen.

De arbeidsmarktkrapte blijft landelijk onverminderd een uitdaging. Ondanks gerichte campagnes, een arbeidsmarktstrategie en diverse werkgeversinitiatieven blijven sommige functies moeilijk vervulbaar door onder andere schaarste aan specifieke profielen. Dit heeft impact op de beschikbare capaciteit en uitvoering. De realisatie voor participatiebanen blijft nog steeds achter bij de norm.

We zien een dalende trend in de concentratie kwik in het rioolslib in Alkmaar. Deze concentratie kwik is het gevolg van een drugslaboratorium dat begin dit jaar ontmanteld is. Door de hoge concentratie kwik is dit slib aangemerkt als chemisch afval. Op basis van de meest recente metingen verwachten we dat dit slib op korte termijn op de reguliere manier verwerkt mag worden.

Doelmatigheid
De ontwikkelingen die op ons af komen hebben een directe impact op ons werk. Dit vraagt om een andere manier van werken waarin we positie nemen in de keuzes die we wel hebben. Het is van belang om doelmatiger te werken, prioriteiten te stellen en ruimte te geven voor innovatie. We hebben de afgelopen maanden diverse verbeterinitiatieven getroffen op doelmatigheid. Het 109a onderzoek ‘Grip op inhuur’ is afgerond. Daarnaast zetten we in op het verder ontwikkelen van assetmanagement om doelmatigheid te versterken. Hierbij kijken we naar de samenhang van prestaties, risico’s, kosten en ingezette middelen. Voor doelmatigheid in ontwerp- en bouwprocessen nemen we deel aan de Verdygo community. Na besluit van het algemeen bestuur in het tweede kwartaal zijn we gestart met het oprichten van een coöperatie hiervoor. We versterken de doelmatigheid van de crisisorganisatie door de crisisplanvorming te uniformeren en standaardiseren. Tot slot is de eerste conceptversie van het Perspectief Chemisch Doelbereik opgeleverd. Dit vormt de basis voor het bepalen van passende maatregelen voor chemische stoffen. De resultaten die we behaald hebben met doelmatiger werken hebben we verder ingezet bij onze opgaven.

Exploitatie
De prognose voor het eind van het jaar is een onderschrijding op onze exploitatiebegroting van € 0,4 miljoen. Hierin zit een zekere mate van onzekerheid, welke in het verleden voornamelijk bij de baten naar voren is gekomen. Dit blijven we monitoren richting jaareinde. De vereveningsbijdrage voor de slibverwerking zorgt voor € 1,4 miljoen hogere kosten. Deze bijdrage is niet beïnvloedbaar en houdt verband met de vertraagde ingebruikname van de slibdrooginstallatie door HVC in Alkmaar. De kwikoverlast leidt tot onvoorziene hogere kosten. Hiervoor is de post onvoorzien voor het effect Schoon water ingezet, waarmee de hogere kosten uitkomen op € 1,5 miljoen. Voor deze hogere kosten vanwege kwikoverlast ontvangen we vanuit de Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking een bijdrage van € 1,0 miljoen. De dotatie aan de voorziening persleidingen en rioolgemalen is met € 3,2 miljoen verhoogd. We zijn bij de jaarstukken 2025 een onderzoek gestart dat heeft geleid tot een beter inzicht in de toekomstige kosten die uit de voorziening moeten worden betaald. Op basis hiervan hebben we hoogte van de dotatie opnieuw bepaald. Door de uitwerking van de landelijke afspraken rond de projectgebonden eigen bijdrage (PGEB) is de aanvulling van de bestemmingsreserve HWBP-projecten naar beneden bijgesteld naar € 1,4 miljoen. Daarnaast is de verwachting dat de personeelskosten € 1,5 miljoen hoger zijn, met name vanwege noodzakelijke tijdelijke inhuur om de continuïteit van cruciale processen te waarborgen. Tegenover deze hogere kosten verwachten we dat de rentebaten € 2,7 miljoen hoger zijn door een hoger beginsaldo op de rekening-courant en lagere investeringsuitgaven. De kapitaallasten zijn € 2,9 miljoen lager vanwege het doorschuiven van investeringen. Ook zijn de netto energiekosten € 1,3 miljoen lager, voornamelijk vanwege de nieuwe contractvorm met HVC.

Investeringen
De afgelopen jaren ligt de realisatie van de investeringen lager dan begroot (2024: 63% en 2025: 44%). Ook in 2026 is de verwachting dat de realisatie van het investeringsvolume lager is (76%). Hierdoor schuiven investeringen door naar volgende jaren. De oorzaken zijn voornamelijk de doorlooptijden in de planvoorbereiding, afhankelijkheden rondom vergunningverlening, marktomstandigheden, netcongestie, beschikbaarheid van personeel en capaciteit bij opdrachtnemers en leveranciers. De voortgang van projecten staat steeds meer onder druk en de omvang van de investeringsopgave neemt onverminderd toe als gevolg van grote opgaven op het gebied van waterveiligheid, gezond water en schoon water. Hierdoor ontstaat het risico dat onze lange termijn doelen niet worden behaald. Ook zorgt de onderrealisatie voor een verschuiving naar latere jaren van de kapitaal- en rentelasten.

De combinatie van een achterblijvende realisatie, grotere omvang van de investeringen met een gelijkblijvende uitvoeringscapaciteit en externe onzekerheden vraagt om een integrale afweging van prioriteiten en beschikbare middelen. Hiervoor hebben we ondersteuning gezocht bij een externe specialist.

Prestaties en mijlpalen
Door externe factoren en gebrek aan capaciteit staan meerdere mijlpalen op rood bij de prestaties. De genoemde prestaties en mijlpalen in deze concernrapportage zijn specifieke onderwerpen waarover we hebben afgesproken te rapporteren. Dit is geen volledige weergave van alle werkzaamheden die we uitvoeren, waardoor de druk van de openstaande vacatures niet direct zichtbaar is in deze rapportage.

Maatschappelijke effecten

Effect	Samenvatting 2026
Waterveiligheid	• We hebben een extreem droge periode achter de rug. Hierdoor is 465 kilometer kering extra geïnspecteerd tijdens de zomer. Dit leverde 77 schademeldingen op, waarvan de vier meest urgente voor het stormseizoen gerepareerd moeten zijn. • Voor het HWBP-2 project Markermeerdijken zijn we bezig met de (afrondende) buiten werkzaamheden. Ook zijn voor diverse HWBP-projecten de bestuurlijke besluitvormingstrajecten gestart. Daarnaast zijn de subsidieaanvragen voor de komende realisatiefasen in gang gezet en worden aanbestedingen voorbereid en/of gepubliceerd. • Binnen het VBK-3 programma verwachten we dit jaar ruim 12 kilometer regionale keringen te verbeteren. Recentelijk heeft de provincie de deadline verschoven van 2030 naar 2035; dit wordt meegenomen in het volgende MJP. • De eerste analyse wijst erop dat de huidige maatgevende hoogwaterstanden gehandhaafd kunnen blijven. Door nieuwe inzichten en de benodigde afstemming en besluiten hierover is meer tijd nodig. • We versterken de doelmatigheid onder andere door het verder ontwikkelen van assetmanagement. Onderdeel hiervan is de ISO 55001-certificering die begin dit jaar is afgegeven. Jaarlijks wordt beoordeeld of de processen effectief zijn en bijdragen aan de realisatie van onze doelstellingen. Hierbij wordt gekeken naar de samenhang tussen prestaties, risico's, kosten en ingezette middelen. Onderdeel hiervan zijn onder andere de beoordeling van KPI's, assetmanagementprestaties en risico's en kansen. • Op het dossier grote gravers is voortgang geboekt en zijn de protocollen afgerond.

	• Op 8 april was een themasessie met het algemeen bestuur over het medegebruik van de keringen. De beleidslijnen voor medegebruik zijn verder uitgewerkt en vertaald in een voorstel die in december aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.
Voldoende water	• Het programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027 – 2033 is in juni vastgesteld door het algemeen bestuur. • De Handreiking Uitvoering Vernattingsmaatregelen Westelijke Veenweiden is bestuurlijk gedeeld en de regionale vertaling voor ons beheergebied is gestart. • De renovatie van de Krassekeet is aanbesteed en de uitvoeringsfase wordt voorbereid. • De nieuwbouw van gemaal Hippolytushoef zit in de afrondende fase en dit jaar opgeleverd. • De beleidsregels voor gewoon onderhoud worden opgenomen in het beschrijvende deel van de legger, waarmee een belangrijke stap is gezet richting actualisatie van het beleid. • Voor de verdere uitwerking van de werkwijze rondom de wateropgave is aanvullende capaciteit ingezet, waardoor voortgang wordt geborgd. • We versterken doelmatigheid door het verder ontwikkelen van assetmanagement. Hierbij sturen we expliciet op de balans tussen prestaties, risico's en kosten over de gehele levensduur van assets. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de Lange Termijn Asset Planning (LTAP), de risicomatrix en het onderhoudsbeheersysteem. Zo werken we aan kosteneffectiviteit en ondersteunen een doelmatige besluitvorming.
Gezond water	• De voorbereiding van Stroomgebiedbeheerplan 4 verloopt volgens planning. De bronnenanalyse is afgerond en de restopgave wordt momenteel in beeld gebracht. • We versterken onze sturing op waterkwaliteit met actuele data-analyses, monitoring en signalering. Uitgevoerde monitoringsactiviteiten leveren waardevolle inzichten op voor de toestandsbepaling 2026. • Het eerste concept van het Perspectief Chemisch Doelbereik is opgeleverd. Dit vormt de basis voor het bepalen van passende maatregelen voor chemische stoffen. • De watersysteemanalyses voor de Oosterpolder, Oosterzijpolder en Vereenigde Polders zijn afgerond. Op basis hiervan worden concrete verbetermaatregelen uitgewerkt. • Binnen het project Verbetering Natte Infrastructuur Noordkop zijn de voorbereiding van gemaal Oostoever en de aanleg van vismigratievoorzieningen in uitvoering. Door het aanvullend krediet kan de uitvoering starten waarbij een deel van de werkzaamheden later plaatsvindt dan oorspronkelijk voorzien. • De doorontwikkeling van het Landbouwportaal 2.0 is afgerond, hiermee zetten we een volgende stap in de ondersteuning van agrariërs bij onder andere waterkwaliteit- en klimaatsopgaven. Het Landbouwportaal is begin mei opengesteld en wegens het grote aantal aanvragen een week later weer gesloten tot begin volgend jaar.
Schoon water	• Het zuiveringsproces, beheer van onze assets en de kwaliteit van de data zijn op orde. We willen deze basis op orde blijven houden en dit betekent dat op het gebied van data, procesbeheersing en beheer, technisch personeel essentieel is. De invulling van vacatures van met name technisch personeel is lastig door krapte op de arbeidsmarkt en interne doorstroming. Daardoor is de werkdruk hoog en neemt op termijn de onzekerheid toe op het behalen van de doelen van dit effect. • Het blijven beheren van het zuiveringsproces en de assets brengt de nodige risico's met zich mee. Dit omdat we met de systeemsprong gaan verbouwen terwijl we onze werkzaamheden voort blijven zetten. Onze bedrijfsvoering blijven we, waar mogelijk, optimaliseren. • In het tweede kwartaal is het voorstel DGV van de waterketen door het algemeen bestuur vastgesteld en zijn we gestart met de implementatie. • Eind 2025 is een verhoogde concentratie kwik vastgesteld in het influent en het slib van rwzi Alkmaar. Door de hoge concentratie kwik wordt het slib aangemerkt als chemisch afval en kan het niet door ons en HVC via de reguliere route verwerkt worden. De meest recente metingen laten een dalende trend zien, die op korte termijn waarschijnlijk zal leiden tot een slibconcentratie van minder dan 10 mg/kg DS-kwik. Dit is de grens waaronder ons ontwaterd slib weer op de reguliere manier mag worden verwerkt. • De sluiting van de SDI is conform het door het algemeen bestuur vastgestelde reorganisatieplan verlopen. Het SDI-gebouw is schoongemaakt en afgesloten. Het

	amoveren van het gebouw is doorgeschoven naar toekomstige jaren. De slibdroger in Alkmaar draait nog niet op volledige capaciteit. • We zijn met de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) in gesprek. Dit met als doel de samenwerking te verbeteren en (werk)processen efficiënter te laten verlopen. Ook investeren we, voor een betere afstemming, in onze eigen kennis en capaciteit op onder andere het juridisch gebied. • Vanwege verschillende redenen kunnen niet alle IBA's (individuele behandeling van afvalwater) vervangen worden. Dit komt onder meer doordat bestaande contracten niet in alle gevallen kunnen worden opengebroken. In 2026 wordt de vervanging gerealiseerd van alle IBA's die kunnen worden vervangen. Eind dit jaar wordt een besluit genomen hoe om te gaan met de resterende IBA's. • Door onze samenwerking met negen andere waterschappen in de Verdygo community streven we door standaardisatie naar doelmatigheid in ontwerp- en bouwprocessen. Hiermee versterken we als waterschappen de maakbaarheid van onze zuiveringsopgave richting de markt. Dit past binnen de aanpak van DGV van de waterketen. Conform het besluit van het algemeen bestuur in juni is gestart met het proces van een community naar een coöperatie en daarmee een verbonden partij. • Het maatregelenpakket op rwzi Everstekoog is als project opgenomen binnen DGV van de waterketen en is opgestart. Dit is het eerste project waarin een of meerdere Verdygo modules zullen worden ontwikkeld voor standaardisatie van de bouw. Er is met twee andere waterschappen een businesscase opgesteld voor een nieuwe route voor hergebruik van zeefgoed/cellulose. Voor methaanreductie zijn sensoren aangeschaft en starten de metingen in het najaar, terwijl voor lachgasreductie de eerste fase is geëvalueerd en de ontwikkeling van AI-sturing wordt voortgezet. • We ontwikkelen ons assetmanagement door en gaan verder met het implementeren van voorspellend onderhoud waarbij sensoren en data-analyse worden gebruikt om te anticiperen op mogelijke storingen en doelmatig onderhoud uit te voeren. Daarnaast zetten we de bouw van de nieuwe Nereda-rwzi op Wieringen voort en stemmen we onderhoud en renovaties af op de impact van DGV van de waterketen. • Het algemeen bestuur heeft in juni het uitvoeringskrediet voor de centrale vergistingsinstallatie beschikbaar gesteld. De vergunningaanvraag verloopt moeizaam en door capaciteitsgebrek is nog geen bouwpartner gecontracteerd.
Veilige (vaar)wegen	• De wegen aan de gemeenten Edam-Volendam en Landsmeer zijn overgedragen en de nazorgfase is gestart. Het programma wegenoverdracht loopt door totdat de gemeenten Waterland en Purmerend zijn overgedragen en de nazorgfase is afgerond. • Het vaarwegbeheer voeren we uit conform de herziene overeenkomst met de provincie.
Crisisbeheersing	• De uitvoeringsagenda 2026-2027 van de Visie Crisisbeheersing 2030 is in juni bestuurlijk vastgesteld. • Het calamiteitenplan met bijbehorende deelplannen is in concept gereed en wordt voorbereid voor bestuurlijke vaststelling. • De eerste fase van de herijking van de maatgevende scenario’s is afgerond. De scenario’s zijn vertaald naar overkoepelende ‘top events’: centrale gebeurtenissen waarbij onze waterstaatkundige taken in het gedrang komen. Dit vormt de basis voor de verdere uitwerking van oorzaken, gevolgen en beheersmaatregelen. • We zijn opgeschaald naar de alertfase in verband met landelijke crisisplan olie en code rood voor de hitte. Ook zijn we opgeschaald naar alarmfase 1 voor scheuren in de dijk bij Broekermeer en naar alarmfase 2 voor droogte in het ons beheergebied en voor een waterkwaliteitsincident door een persleidingbreuk. De crisisorganisatie is gedurende deze periodes inzetbaar gebleven. • We versterken de doelmatigheid van de crisisorganisatie door de crisisplanvorming te uniformeren en standaardiseren. Met een uniforme blauwdruk voor draaiboeken en bestrijdingsplannen verminderen we de beheerlast en verbeteren we de actualiteit en bruikbaarheid van plannen. Dit leidt tot een gerichtere inzet van mensen en middelen tijdens crises en een verbeterde crisisrespons.
Bestuur en organisatie	• De maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor een continu veranderende omgeving en hebben impact op onze werkwijze. Een voorbeeld hiervan is de extra taken en toenemende complexiteit rondom vergunningen en handhaving. Een ander voorbeeld is

de rol van AI, bij bijvoorbeeld inschrijvingen op uitgezette aanbestedingen of bij het formuleren van vragen van onze bewoners vraagt dit een grotere en andere inzet van onze organisatie. Daarnaast dwingt de krapte op de arbeidsmarkt ons om inventief met middelen om te gaan om ons personeelsbestand zowel kwantitatief als kwalitatief in topvorm te houden. Dit doen we door in te zetten op leren en ontwikkelen en door de arbeidsmarktcampagne aan te passen aan de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het kunnen invullen van openstaande vacatures is nog steeds een grote uitdaging. Daarnaast veroorzaken vacatures interne doorstroom, wat weer tot nieuwe vacatures leidt. Dit vraagt om prioritering bij het uitzetten van vacatures en om capaciteit voor het inwerken van nieuwe collega's.

- Het project Grondgebruik heeft 538 dossiers in behandeling. Dit jaar zijn vooralsnog 46 dossiers afgerond. Geconstateerd wordt dat de doorlooptijd van een dossier gemiddeld genomen langer is. Het aantal afgeronde dossiers is minder ten opzichte van vorig jaar en ook de opbrengsten zij lager. Waarschijnlijk wordt dit veroorzaakt door het meldpunt ‘Landjepik’.
- Met ingang van 1 april 2026 is de legesverordening gewijzigd waarbij de kostendekkendheid is verhoogd.
- Ook qua wetgeving wordt steeds meer van ons verwacht. We handelen aantoonbaar veilig en transparant richting onze inwoners volgens onder andere de Woo, Cbw, Wwke, AVG en Arbowet.

Kader	Doel	Juridische status
Wwke - Wet weerbaarheid kritieke entiteiten	Versterken van de fysieke weerbaarheid van vitale sectoren en het waarborgen van de continuïteit van essentiële diensten	In werking getreden op 15 augustus 2026. Overgangstermijn 10 maanden na aanwijzing. Voorgenomen aanwijzing ontvangen.
Cbw - Cyberbeveiligingswet	Verhogen van de digitale weerbaarheid tegen toenemende cyberdreigingen	In werking getreden op 15 augustus 2026. Geen overgangstermijn.
WOO - Wet Open Overheid	Transparantere overheid door overheidsinformatie actiever en makkelijker openbaar te maken	Reeds geldend
AVG - Algemene Verordening Gegevensbescherming	Beschermen van natuurlijke personen m.b.t. de verwerking van hun persoonsgegevens	Reeds geldend
Arbowet - Arbeidsomstandighedenwet	Bevorderen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden om werkgerelateerde ongevallen, ziekteverzuim en (langdurige) arbeidsongeschiktheid te voorkomen	Reeds geldend

- De rekenkamer draagt bij aan het versterken van onze lerende organisatie en speelt een belangrijke rol in het bevorderen van doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het algemeen bestuur gevoerde beleid. Het dagelijks bestuur verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur op basis van artikel 109a lid 1 van de Waterschapswet.
- Het 109a onderzoek ‘Grip op inhuur’ is inmiddels afgerond. Het resultaat is een rapport van bevindingen, inclusief conclusies en aanbevelingen. Geconcludeerd wordt dat het inhuurbeleid ondanks een aantal beperkingen overwegend doeltreffend is. Verder biedt het rapport handvatten om de doelmatigheid van inhuur verder te verbeteren. Ook is er inmiddels gestart met de uitvoering van een nieuw 109a onderzoek, met als onderwerp de doelmatigheid van het initiële proces van kredietaanvragen voor investeringen. Dit onderzoek zal naar verwachting in deze bestuursperiode worden afgerond.
- Om beter voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen, zijn we bezig met het ontwikkelen van een toekomstvisie (TV2050+). Met deze visie bepalen we onze lange termijn koers, wat ons helpt onze doelen te bereiken en onze organisatie te versterken. In de afgelopen periode is Fase 3 (verdieping op de beeldvorming) grotendeels doorlopen, conform planning. Een conceptversie van de visie is opgesteld en besproken

	met bestuur en organisatie. Hierbij is ook de input vanuit het participatiespoor meegenomen.

2. Toelichting maatschappelijke effecten

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de exploitatie en investeringen in de begroting versus de prognose (hoofdstuk 2.1) en geven we de voortgang weer per effect (hoofdstuk 2.2).

2.1 Exploitatie en investeringen

In onderstaande tabel worden de exploitatie en investeringen per effect weergegeven voor zowel begroting als prognose.

Exploitatie en investeringen naar effect *(bedragen x € 1 miljoen)*	Exploitatie		Investeringen	
	Begroting	Prognose	Begroting	Prognose
Waterveiligheid	65,6	66,5	11,9	8,0
Voldoende water	85,1	83,5	7,9	7,6
Gezond water	12,4	12,7	9,7	7,2
Schoon water	123,3	123,6	36,7	26,5
Veilige (vaar)wegen	8,6	8,8	-	-
Crisisbeheersing	3,7	3,2	-	-
Bestuur en organisatie	46,8	48,1	0,8	1,3
Totaal netto (excl. bestemmingsres. en waterschapsbel.)	345,6	346,2	67,0	50,7
Dotaties en onttrekkingen aan bestemmingsreserves	-23,3	-23,3		
Waterschapsbelastingen	-322,4	-323,3		
Verwacht exploitatiesaldo (-/- is overschot, + is tekort)	-	-0,4		

Verdere toelichting is opgenomen in de bijlagen.

2.2 Voortgang per effect

De beleidsmatige voortgang op de doelen in de prestaties en mijlpalen wordt in deze paragraaf aangegeven met een smiley. De risico's van de effecten zijn conform de begroting 2026 opgenomen in een separaat hoofdstuk. Zie voor de risico's hoofdstuk 6. Onderstaande tabel geeft de definitie weer van de gebruikte smileys.

Definitie Smileys	
	Beleid: de uitvoering van dit prestatie/mijlpaal loopt gelijk aan de planning.
	Beleid: de uitvoering van dit prestatie/mijlpaal loopt deels achter op planning, maar kan binnen het jaar worden opgelost.
	Beleid: de uitvoering van dit prestatie/mijlpaal loopt niet gelijk met de planning en kan niet binnen het jaar worden opgelost.

Deze rapportage is een uitzonderingenrapportage. We kijken naar afwijkingen ten opzichte van de begroting. Groene smileys betekenen dat de uitvoering van de prestatie of mijlpaal conform begroting verloopt. Dit betekent dat in de concernrapportage blauwe en rode smileys worden toegelicht. Verder worden substantiële afwijkingen in exploitatie en investeringen toegelicht.
We hebben per prestatie ook een smiley toegekend. Zo kan in de jaarstukken 2026 een betere vergelijking gemaakt geworden met de gerapporteerde tussentijdse stand van zaken gedurende 2026. De mijlpalen hebben betrekking op dit jaar en de prestaties reiken verder in de toekomst. Hierdoor is het mogelijk dat een prestatie een groene smiley heeft terwijl een of meerdere mijlpalen een blauwe of rode smiley hebben.

2.3 Waterveiligheid

Ons beheergebied is groot en divers. Dat vraagt om een gebiedsgerichte aanpak die we verwerken in de producten die we ontwikkelen. Vanwege bodemdaling en klimaatverandering, met zeespiegelstijging en stormen als gevolg, is continu inzicht in de stand van onze waterkeringen cruciaal. Het programma **Waterveiligheid** 2030 en de daarbij horende data gedreven manier van werken brengt *realtime* monitoring binnen handbereik, waardoor we sneller kunnen reageren op veranderingen en ingrijpen als dat nodig is. De focus ligt op het verder professionaliseren van alle activiteiten die onder de zorgplicht vallen. Zo lopen we de achterstanden verder in op onderhoud en professionaliseren we activiteiten zoals assetmanagement. Eind dit jaar volgt er een uitwerking van de restopgave van het programma verbetering boezemkades (VBK), maar ook na 2030 is er structureel onderhoudsbudget benodigd om de regionale keringen aan de norm te laten voldoen. We benutten de kansen voor het bevorderen van biodiversiteit in lijn met de gedragscode en uitvoeringsagenda. We nemen het beheer van (nieuw) areaal van het project Markermeerdijken gefaseerd in beheer. Ook voeren we de nieuwe toetsings- en beoordelingsrondes voor de primaire en regionale keringen uit. We gaan verder met het project Dijkkwartier en kijken we naar de toekomst met een beheerstrategie veerkrachtige kust.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Exploitatie** **Begroting**	**Prognose**		**Investeringen** **Begroting**	**Prognose**
P081	-0,8	-0,8	Uitgaven	66,5	49,9
			Inkomsten	-66,2	-45,2
			Netto	0,3	4,7

In 2027 zijn de primaire waterkeringen op orde die op het landelijke HWBP-2-programma staan. ☺	Project in uitvoering: • Markermeerdijken Hoorn-Edam-Amsterdam ☺
Investeringen: Binnen het project Markermeerdijken is gekozen om een slijtlaag van de oeverdijk (in module 2 en 3) met een levensduur van 25 jaar aan te brengen in plaats van de gesubsidieerde 10 jaar. Dit is een efficiëntere oplossing en de meerkosten hiervan zijn opgenomen in het jaar 2027. Deze kosten kunnen eerder worden verrekend en hierdoor verschuiven de kosten van 2027 naar 2026.	

P082	11,9	13,0	Uitgaven	50,7	18,1
			Inkomsten	-45,7	-16,1
			Netto	5,1	2,0

In 2050 voldoen de primaire waterkeringen die op het landelijke HWBP-programma staan aan de norm. ☺	Projecten in planuitwerkingsfase: • Den Helder, Helderse Zeewering ☺ • Monnickendam Zeedijk ☹

	Projecten in realisatiefase: • Katwoude (module 11a en 12a) ☺ • Katwoude (module 12b) ☺ • Realistisch ontwerpen met lengte-effect (innovatieproject) ☺ • Den Oever - Den Helder 😐 • Den Helder, Havendijk ☺

Monnickendam Zeedijk: Eind 2025 is door de programmadirectie HWBP, via een formele reactie, geconcludeerd dat voor het project Monnickendam Zeedijk geen sprake is van een versterkingsopgave. Het project wordt daarom van het landelijke programma afgehaald. De gereserveerde middelen worden ingezet voor andere landelijke HWBP-projecten. Vooruitlopend hierop zijn de niet-subsidiabele investeringsuitgaven van de planuitwerkingsfase al opgenomen in de jaarstukken 2025. De investeringsuitgaven van de verkenningsfase worden (grotendeels) wel subsidiabel geacht en daarom wordt een verzoek tot vaststelling opgesteld. Een aanvulling op het beschikbare beoordelingsinstrumentarium kan ertoe leiden dat in de toekomst een nieuwe versterkingsopgave ontstaat. Dan wordt een nieuw project opgestart.

Den Oever - Den Helder: Het project Den Oever - Den Helder heeft in de planuitwerkingsfase enige vertraging opgelopen door het advies van de commissie Milieueffectrapportage (MER). De overgang naar de realisatiefase staat vooralsnog gepland in de laatste maanden van dit jaar.

Exploitatie: We hebben de afgelopen maanden met de accountant gewerkt aan de uitwerking van de landelijke afspraken rond de project gebonden eigen bijdragen (PGEB). Dit heeft als gevolg dat de aanvulling van de bestemmingsreserve HWBP-projecten naar beneden is bijgesteld naar € 1,4 miljoen. Daarnaast heeft dit tot gevolg dat aan het algemeen bestuur, via de begrotingswijziging, wordt voorgelegd om de bestaande reserve te vervangen door een nieuwe reserve. Het doel blijft hetzelfde, alleen de wijze van doteren en onttrekken wijzigt. Op basis van de nacalculatie over 2025 en de prognose voor 2026 zijn de kosten voor de solidariteitsbijdrage HWBP € 0,3 miljoen hoger. De interne werkzaamheden zijn voor € 0,8 miljoen lager omdat Project Monnickendam-Zeedijk is gestopt en vanwege een verschuiving naar werken voor derden. Daartegenover staat een lagere bijdrage van het Rijk van € 0,4 miljoen.

Investeringen: De uitgaven en inkomsten van het project Katwoude zijn naar beneden bijgesteld doordat de afvoer van het vrijkomende zand wordt uitgevoerd in 2027. Ook verschuift het mogelijke alliantieresultaat op dit project naar 2027.

P076	9,9	9,9	-	-

In 2030 voldoen de in de toetsronde 2012-2024 afgekeurde regionale keringen aan de norm, inclusief kunstwerken en niet-waterkerende objecten. ☺	1. We verbeteren circa 12 kilometer aan regionale keringen zodat ze aan de norm voldoen. ☺

Exploitatie: Bij de projecten Eilandspolder en Zeevang verwachten de aannemers meer werk te kunnen uitvoeren dan ze van tevoren hadden bedacht, waardoor de kosten € 0,5 miljoen hoger zijn dan begroot. Deze kosten worden gecompenseerd door minder inzet van personeel.

P077	2,2	2,0	-	-

In 2034 hebben we al onze primaire keringtrajecten beoordeeld en in 2036 onze regionale keringen getoetst conform de afgesproken beoordelings-/toetsmethodiek.	1. Uiterlijk eind 2026 zijn de afspraken met de alliantie Markermeerdijken geconcretiseerd voor de benodigde data en aanpak voor de beoordeling van de op te leveren normtrajecten (secties) van de primaire keringen binnen de dijkversterking. 2. De maatgevende boezemwaterstanden voor de toetsing van de regionale waterkeringen zijn vastgesteld door het dagelijks bestuur.
2. Uit een eerste analyse blijkt dat de huidige maatgevende hoogwaterstanden gehandhaafd kunnen worden. De voorwaarde hiervoor is dat de strategische uitgangspunten uit de vorige toetsingsronde opnieuw worden bevestigd. Voor de afstemming met onder andere externe partijen en de besluitvorming is meer tijd nodig.	

P078	41,0	41,3	Uitgaven	6,5	1,3
			Inkomsten	-	-
			Netto	6,5	1,3

In 2030 hebben we continu inzicht in de staat van onze keringen en maken we aantoonbare afwegingen tussen risico's, prestaties en kosten.	1. Binnen het programma Waterveiligheid 2030 leveren we drie volledig uitgewerkte dijktrajecten op in de Dijksterkte Analyse Module (DAM). 2. We stellen een plan van aanpak op voor de aanleg en monitoring van proefvakken langs de primaire dijken, gericht op het verkrijgen van praktijkgerichte inzichten in de optimale steensortering voor zowel de aanleg als het onderhoud van stortbermen. 3. We stellen een plan van aanpak op voor het komen tot continu inzicht van de dynamiek van onze zandige kust. 4. We voeren ISO 55001 in. 5. We behalen de drempelwaarden op de key performance indicators (KPI's) voor biodiversiteit.
Exploitatie: Voor circa € 0,2 miljoen is werk naar voren gehaald met de intentie uitvoeringsruimte te benutten voor werkzaamheden die anders in 2027 zouden plaatsvinden, met het oog op werkdrukspreiding. *Investeringen:* De lagere investeringsuitgaven van € 5,2 miljoen worden veroorzaakt door het doorschuiven van het vervangen van twee samenhangende onderdelen binnen het HWBP: het waterbouwasfalt bij de Helderse Zeewering en bij Den Oever-Den Helder. We herijken de planning op basis van lopende afstemmingen.	

P080	0,6	0,5	-	-	

In 2028 is waterveiligheid integraal onderdeel van gebiedsvisies en -plannen.	1. We stellen een handelingsperspectief 'gevolgbeperking van overstromingen' op voor ruimtelijke plannen. 2. We stellen een strategie op voor kwetsbare locaties langs onze zandige kust.

P079	0,6	0,6	-	-
Binnen de randvoorwaarden van de waterveiligheidsfunctie zoeken we actief naar kansen om samen met de omgeving de gewenste maatschappelijke meerwaarde van een kering te bepalen. 😊	1. We starten de projectbesluitprocedure Dijkkwartier. 😐 2. We leggen het handelingskader multifunctioneel gebruik keringen ter vaststelling voor aan het dagelijks bestuur. 😊 3. Met onze gebiedspartners nemen we een besluit over het beheer van de Hondsbossche Duinen tot 2035. 😊			
1. De start van de projectprocedure is afhankelijk van de gemeente Den Helder. De gemeente is nog niet gereed met de vaststelling van het omgevingsplan waardoor we de procedure nog niet kunnen starten.				
P008 Onvoorzien Waterveiligheid	0,2	-	-	-
Totaal	**65,6**	**66,5**	**11,9**	**8,0**

2.4 Voldoende water

Voldoende water betekent niet te veel, maar ook niet te weinig water, om zo het gebied leefbaar en de basisbescherming op orde te houden. We voeren de projecten van de Wateropgave 2.0 uit en implementeren de gedragscode beheer en onderhoud in ons maai- en baggerprogramma's. Daarnaast realiseren we vernieuwing van de hoofdpost van onze procesautomatisering. We optimaliseren de informatievoorziening zodat we beschikken over een actueel inzicht in de onderhoudstoestand van ons areaal waterlopen, duikers en het peilbeheer. De peilbesluiten Zijpe en Callantsoog worden afgerond en we versnellen de berekeningen voor ruimte voor groen in onze waterlopen.
De structurele principes van Water en Bodem sturend vertalen we naar gebiedsprocessen in ons gebied. Dit vraagt van ons dat we processen anders inrichten, we ons nieuwe competenties en kennis eigen moeten maken, toegankelijke informatie moeten kunnen aanbieden, integrale visies voor ons gebied moeten gaan ontwikkelen en intensivering van de contacten met onze partners in ons beheergebied. Met het programma zoetwaterbeschikbaarheid richten we ons op het tegengaan van verzilting, bodemdaling, zuinige omgang met water en de kwaliteit van het grondwater. We blijven aandacht besteden aan het vergroten van zelfvoorzienendheid en slim en zuinig omgaan met water. Verder doen we onderzoek naar de veengebieden en bodemdaling en intensiveren we onze rol ten aanzien van grondwaterkwaliteit.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Exploitatie**		**Investeringen**	
	Begroting	**Prognose**	**Begroting**	**Prognose**
P083	1,5	1,4	-	-
In 2027 is Ruimtelijke Adaptatie onderdeel van ons dagelijks werk en benutten we de kansen vanuit de samenwerking om onze kerntaken te versterken en de leefomgeving klimaatbestendiger te maken.	1. We stellen het programmaplan Ruimtelijke Adaptie 2027 – 2033 op. 2. Met gemeenten stellen we vier regionale uitvoeringsagenda's op binnen de Werkregio Noorderkwartier.			
P084	3,7	3,6	-	-
In 2030 werken we volgens het principe van Water en Bodem Sturend in het landelijk gebied en overtuigen wij anderen in de stedelijke omgeving dit toe te passen. Onze opgaven realiseren wij integraal en gebiedsgericht.	1. We adviseren over 'het waterbelang' in de actuele dossiers zoals grootschalige energietransitie, infra- en woningbouwopgaven en de (natuur)opgaven uit de Provincie Noord-Holland Korte Termijn Agenda voor ons beheergebied. 2. We besluiten over de opname van een nieuwe regel ‘ophogen = compenseren’ in de Waterschapsverordening 2027.			

P085	2,4	2,3	-	-
In 2027 stellen wij hoogwaardige hydrologische informatie beschikbaar, noodzakelijk voor advisering, actueel waterbeeld en (externe) informatievoorziening en voeren hiermee onderzoeken uit. 😊	1. We updaten het modelinstrumentarium voor het stroomlijnen van watersysteemanalyses. 😊 2. We stellen een werkwijze op voor het vastleggen van modellen en modelresultaten zodat herleidbaar is welke gegevens zijn gebruikt voor hydrologische adviezen in het programma Wateropgave 2. 😐			
2: Door gebrek aan capaciteit is de werkwijze nog onvoldoende uitgewerkt om toegepast te worden op de eerste projecten van de Wateropgave. Het is nog onzeker, ondanks het inzetten van inhuur, of deze mijlpaal wordt behaald.				

P086	23,7	22,7	-	0,7
In 2027 beheren we onze waterlopen optimaal voor de waterkwantiteit en waterkwaliteit. Dit doen we duurzaam en met oog voor de omgeving. 😊	1. Het waterbodembeleidsplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur. 😊 2. We herzien en verankeren de beleidsregels 'gewoon onderhoud oppervlaktewater' in de waterschapsverordening, met inachtneming van biodiversiteit en in lijn met "de gedragscode bestendigd beheer en onderhoud" en Omgevingswet. ☹ 3. Als bijdrage aan K35 voeren we één pilot uit die zich richt op emissieloos baggeren om CO_2- en stikstofuitstoot te verminderen en duurzaam onderhoud van waterwegen te realiseren. 😊			
2: De beleidsregels voor gewoon onderhoud worden opgenomen in het beschrijvende deel van de legger en niet in de waterschapsverordening. De nieuwe legger wordt niet dit jaar maar in 2027 aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd. *Exploitatie:* Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het later beschikbaar komen van het nieuwe maaibestek, waardoor een deel van het vuilruimen en rietmaaien niet is uitgevoerd. Daarnaast zijn de geplande uitgaven voor het herstel van de beekriolen in Beverwijk doorgeschoven doordat de voorbereidingen, waaronder inspecties en de aanbesteding, meer tijd kosten. Mede als gevolg van het project grondgebruik zijn de huuropbrengsten, pachtinkomsten en de opbrengsten uit grondverkopen hoger dan begroot. *Investeringen:* De investeringsuitgaven zijn hoger doordat de aankoop van een perceel voor de realisatie van een baggerdepot, waarvoor het algemeen bestuur in het najaar van 2025 krediet heeft verleend, niet was opgenomen in de begroting.				

P087	47,6	47,6	4,7	5,4

In 2027 regelen we de waterpeilen conform de normen die zijn vastgesteld.	1. De renovatie van het gemaal Krassekeet is voor 50% gereed en we ronden de vervangende nieuwbouw van het gemaal Hippolytushoef af. 2. We realiseren de transitie van een meerjarige onderhoudsbegroting naar een lange termijn assetplanning zodat naast het sturen op kosten ook gestuurd kan worden op risico's en prestaties.

1: Door beperkte capaciteit tijdens de voorbereidingsfase is het project renovatie Krassekeet vertraagd. Inmiddels zijn de werkzaamheden aanbesteed. De nieuwbouw van gemaal Hippolytushoef is nagenoeg afgerond en wordt dit jaar opgeleverd.

Exploitatie: Er zijn diverse onder- en overschrijdingen op het gemalenbudget. Per saldo is het effect nihil, maar onderliggend zijn de kosten € 0,5 miljoen hoger voor het gemalenprogramma en de kosten voor energieverbruik € 0,5 miljoen lager. De belangrijkste verschillen bij het gemalenprogramma zijn onvoorziene reparaties van de perskoker gemaal Aagtendijk (€ 0,5 miljoen) en gemaal Veenpolder (€ 0,2 miljoen) en een reparatie aan een persleiding van gemaal Veenpolder. Daarnaast zijn kosten uit 2025 doorgeschoven voor gemalen op Texel (€ 0,5 miljoen). Hier staan lagere kosten tegenover van € 0,5 miljoen door capaciteitsgebrek voor de voorbereiding voor gemaal Grootslag.

Investeringen: Doordat zich een gunstige mogelijkheid voor een overname van een windturbine in Wervershoof voordeed zijn de investeringsuitgaven € 1,9 miljoen hoger. In juni heeft het algemeen bestuur hierover een besluit genomen en deze uitgaven waren niet opgenomen in de begroting. De werkzaamheden voor gemaal Kwelvaart hebben vertraging opgelopen omdat in het najaar van 2025 een aanvullend krediet nodig was en zorgt voor € 0,8 miljoen lager uitgaven.
Daarnaast zijn de investeringsuitgaven € 0,4 miljoen hoger doordat de uitvoering van de elektrische koppeling van de windturbines met gemaal de Helsdeur is doorgeschoven naar dit jaar. Hier staan lagere investeringsuitgaven tegenover van € 0,5 miljoen voor de koppeling van de windturbines met rwzi Den Helder. Doordat de voorbereidende werkzaamheden nog niet zijn afgerond, zal de uitvoering naar verwachting doorschuiven naar toekomstige jaren.

P089	3,6	3,4	3,2	1,5

In 2027 hebben we een programma Wateropgave 2 waarin we kosteneffectieve maatregelen treffen in het watersysteem. Daarnaast brengen we wateroverlastrisico's in kaart die, buiten de grenzen van het watersysteem, aanzienlijke inrichtings-, ordeningsmaatregelen of crisisbeheersing vereisen.	1. We realiseren via samenwerking met PWN op twee plekken extra regelmacht om water in bovenstroomse gebieden te kunnen vasthouden zodat wateroverlast in de binnenduinrandpolders wordt beperkt. 2. De resultaten van de eerste vier jaren van het programma Wateropgave 2 worden geëvalueerd.

Investeringen: In de begroting waren de verwachte subsidieopbrengsten van € 0,9 miljoen niet opgenomen. Het restant wordt veroorzaakt door het verschuiven van werkzaamheden binnen projecten naar 2027 vanwege langere levertijden en doorlooptijden vanuit de provincie voor de aanbestedingsfase.

P088	2,4	2,4	-	-

In 2027 hebben wij inzicht hoe het beschikbare zoete water het beste benut en beschermd kan worden ☺	1. We stellen een plan van aanpak voor participatie op om te komen tot doelmatige maatregelen voor de aanpak van zoetwaterbeschikbaarheid. ☺ 2. We brengen de zoutgehalten in de ondergrond in ons beheergebied in kaart (FreshEM). ☺ 3. Voor door derden geïnitieerde vernattingsmaatregelen in het veenweidegebied werken we een handelingskader uit. 😐
3: In juni is de *Handreiking Uitvoering Vernattingsmaatregelen Westelijke Veenweiden* gedeeld in de bestuurlijke groepen van de waterschappen en provincies. Vastgesteld is dat er nog een regionale vertaling van deze generieke landelijke set aan vuistregels nodig is voor toepassing in ons beheergebied. De uitwerking is gestart en de afstemming en besluitvorming hierover vraagt meer tijd.	

P016 Onvoorzien Wateroverlast beperken	0,3	-	-	-
Totaal	**85,1**	**83,5**	**7,9**	**7,6**

2.5 Gezond water

Met het uitvoeren van het maatregelenpakket van de Kaderrichtlijn Water (KRW) 2022-2027 en de extra impuls werken we aan **Gezond water**. Hiermee verbeteren we de waterkwaliteit en ecologie van ons watersysteem en dragen we bij aan opgaven zoals het vergroten van de biodiversiteit en het creëren van een gezonde leefomgeving voor flora en fauna. Ook bereiden we ons voor op de nieuwe planperiode voor de KRW 2028-2033. We continueren het Landbouwportaal, waarbij we onderzoek doen naar verbreding met nieuwe thema's. Daarnaast ligt de focus op de realisatie van het project Natte Infrastructuur Noordkop waarin we een nieuwe vismigratieroute realiseren van het IJsselmeer naar de Waddenzee en de aanleg van een nieuw gemaal bij Oostoever. Daarmee bevorderen we ook de toekomstbestendigheid van de Amstelmeerboezem.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*		**Exploitatie**		**Investeringen**	
		Begroting	**Prognose**	**Begroting**	**Prognose**
P074		5,2	5,4	9,7	7,2
In de periode 2022-2027 wordt het KRW-maatregelenpakket voor de derde planperiode met onze gebiedspartners uitgevoerd. ☺	• Aan het algemeen bestuur wordt een besluit voorgelegd over onze inzet in het nieuwe nationale Stroomgebiedbeheersplan 4 (KRW-periode 2028-2033). ☺ • We initiëren maatregelen uit de verdiepende watersysteemanalyses in de prioritaire KRW-gebieden Oosterpolder (Hoorn), Oosterzijpolder (Heiloo) en de Vereenigde Polders (Bergen). ☺				
Investeringen: Als gevolg van ontwerpwijzigingen zijn de werkzaamheden voor het gemaal en de vispassage aan de Oostoever voor het project Natte infrastructuur Noordkop later ingepland. Hierdoor schuiven investeringsuitgaven door naar latere jaren, waardoor de investeringsuitgaven € 2,5 miljoen lager zijn dan begroot.					
P090		7,2	7,2	-	-
In 2027 is de monitoring zo ingericht dat we voor de KRW kunnen toetsen, beoordelen en rapporteren aan de EU. Daarnaast voeren wij met deze resultaten onderzoek uit. ☺	• We stellen een HHNK brede stoffenstrategie op. ☺ • Het KRW meetnet voor het 4e stroomgebiedsbeheerplan 2027-2033 wordt herzien. ☺ • We ontwikkelen een instrumentarium voor actuele data-analyse en signalering normoverschrijdingen. ☺				
Totaal		**12,4**	**12,7**	**9,7**	**7,2**

2.6 Schoon water

Binnen **Schoon water** werken we 24/7 aan de beschikbaarheid van onze *assets*, een optimaal zuiveringsproces en een toekomstbestendige en doelmatige bedrijfsvoering. Zo dragen we positief bij aan de leefbaarheid van ons beheergebied. Door de ambities en ontwikkelingen in de omgeving komt er de komende jaren veel op de waterketen af. Naast aangescherpte wet- en regelgeving Richtlijn Stedelijk Afvalwater/Kaderrichtlijn Water (RSA/KRW) hebben de waterschappen in het Klimaatakkoord en het Grondstoffenakkoord afgesproken dat ze energie- en klimaatneutraal gaan werken en zich transformeren naar circulaire waterketenorganisaties. Bovendien groeien de bevolking en industrie, waardoor grotere afvalwatervolumes ontstaan en de druk op de ruimte toeneemt. Door al de genoemde uitdagingen lopen we tegen de grenzen aan op het gebied van maakbaarheid, medewerkers, ruimtelijke complexiteit en de staat van de huidige *assets*. Om schoon water in de toekomst te kunnen blijven garanderen is een herziening van het waterketensysteem nodig (systeemsprong). Dit vraagt om nieuwe manieren van denken en werken, andere kennis en competenties, innovaties en financiële middelen. Om hier invulling aan te geven heeft het algemeen bestuur in juni het voorstel "de Grote Verbouwing (DGV) van de waterketen" omarmd.
Voor het realiseren van onze opgaven en verbeteren van de doelmatigheid in de afvalwaterketen staan we niet alleen. We werken samen met (waterketen)partners, kennisinstituten en bedrijven.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Exploitatie**		**Investeringen**	
	Begroting	**Prognose**	**Begroting**	**Prognose**
P098	40,9	43,3	20,1	22,0
In 2030 blijven onze installaties, door middel van een lange termijn *assetmanagement* strategie, betrouwbaar en zijn klaar voor de toekomstige ontwikkelingen.	1. We implementeren *predictive maintenance* in het beheer en we starten met de rioolgemalen met een hoog risico op uitval. 2. We gaan structureel verder met de natuurvriendelijke inrichting en het beheer van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi)-terreinen, met expliciete aandacht voor het versterken van de biodiversiteit.			
Exploitatie: De prognose is € 2,4 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het verhogen van de dotatie aan de voorziening persleidingen en rioolgemalen met € 3,2 miljoen. We zijn bij de jaarstukken 2025 een onderzoek gestart dat heeft geleid tot een beter inzicht in de toekomstige kosten die uit de voorziening moeten worden betaald. Op basis hiervan hebben we hoogte van de dotatie opnieuw bepaald. Ook zijn de onderhoudskosten € 0,6 miljoen hoger dan begroot, doordat er meer correctief onderhoud benodigd was dan vooraf ingeschat. Daartegenover staan lagere kapitaallasten van € 1,6 miljoen doordat de oplevering van projecten is vertraagd en de afschrijvingskosten verschuiven in de tijd. Zo wordt de sanering van de rwzi in Beverwijk afgerond in 2026 in plaats van in 2024. Het restant wordt veroorzaakt door diverse hogere kosten.				

Investeringen: De prognose voor de investeringsuitgaven is € 1,9 miljoen hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk door:
- Hogere uitgaven van € 3,9 miljoen doordat in 2025 aanvullend krediet is toegekend door het algemeen bestuur voor het vernieuwen van rwzi Wieringen vanwege geactualiseerde prijsinschattingen. Hierin is in de begroting nog geen rekening mee gehouden.
- Lagere uitgaven van € 0,9 miljoen voor het programma renovatie rwzi's. Door capaciteitsproblemen is de voorbereiding van nieuwe opdrachten stilgevallen en de uitvoering van projecten vertraagd. De realisatie van de betreffende projecten schuift door naar toekomstige jaren.
- Het bestuurlijke proces rond de milieueffectrapportage van Regiostudie Afvalwaterketen Amsterdam Zaanstreek (RAAZ) neemt meer tijd in beslag dan voorzien. Hierdoor is de verwachting dat de uitgaven € 1,4 miljoen lager zijn dan begroot. De uitvoering schuift door naar toekomstige jaren.

P099	76,0	74,3	-	-

In 2030 hebben we een toekomstbestendige bedrijfsvoering, dragen we bij aan innovatieve ontwikkelingen en realiseren we onze grondstof- en energieplannen, terwijl we 24/7 presteren. ☺	1. We informeren het bestuur over de mogelijkheden om het zuiveringsrendement te optimaliseren, als bijdrage aan het KRW-impulsprogramma en in voorbereiding op de RSA. ☺ 2. Per 1 januari 2026 stoppen we met het drogen van slib in de slibdrooginstallatie (SDI) Beverwijk met aardgas en schakelen de installatie zorgvuldig uit. We informeren het bestuur over de wijze waarop de sluiting van de SDI wordt afgewikkeld (personeel en *assets*). ☺

Exploitatie: De onderschrijding ten opzichte van de begroting is € 1,7 miljoen. Dit komt deels door lagere kapitaallasten van € 0,8 miljoen omdat investeringsprojecten, zoals het amoveren van rwzi Oosthuizen, later worden opgeleverd. Daarnaast zijn de kosten voor grensoverschrijdend afvalwater € 0,7 miljoen lager dan begroot. De oorspronkelijke raming was gebaseerd op door Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) geprognosticeerde tarieven. Het definitieve tarief valt lager uit dan verwacht. Ook valt de eindafrekening vanuit eerdere jaren lager uit dan begroot. De energiekosten- en opbrengsten zijn per saldo € 0,8 miljoen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de nieuwe energieovereenkomst met HVC, waardoor alleen wordt betaald voor de daadwerkelijk ingekochte elektriciteit. Ook zijn de opbrengsten voor groen gas lager. Daarnaast zijn er een aantal afrekeningen en correcties doorgevoerd. Voor een nadere toelichting zie thema Duurzaamheid. De opbrengsten uit separate afvalwaterstromen zijn per saldo € 0,8 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door bijstelling van de opbrengsten vanuit transport per as en bedrijven die direct op lozen op ons rioolstelsel, op basis van actuele inzichten. Doordat de groengasinstallaties nog niet zijn opgeleverd zijn de kosten voor onderhoud € 0,4 miljoen lager dan begroot. Ook zijn de kosten voor chemicaliënverbruik € 0,3 miljoen lager door procesoptimalisatie.

Daartegenover staan hogere kosten van € 1,5 miljoen als gevolg van de aangetroffen kwikverontreiniging in het slib van rwzi Alkmaar, waardoor het slib niet via de reguliere route kan worden verwerkt en extra kosten ontstaan voor opslag, transport en verwerking. Hiervoor is de post onvoorzien Schoon water ingezet. Dit najaar wordt in het algemeen bestuur van de GR Slib een voorstel besproken voor een op het solidariteitsbeginsel gebaseerde verdeling van kosten voor verwerking van niet-regulier (waaronder kwikhoudend) slib. Naar verwachting ontvangen we hieruit een bijdrage van € 1,0 miljoen voor de kwikverontreiniging.
Daarnaast valt de vereveningsbijdrage voor de slibverwerking naar verwachting € 1,4 miljoen hoger uit dan begroot. Deze bijdrage houdt verband met de vertraagde ingebruikname van de slibdrooginstallatie in Alkmaar. Hierdoor moet slib langer worden opgeslagen en deels via alternatieve routes worden verwerkt, wat leidt tot extra kosten voor opslag, transport en externe verwerking. De definitieve vereveningsbijdrage wordt vastgesteld nadat het betreffende slib is verwerkt. Op basis van de huidige inzichten bedraagt het financiële effect circa € 1,4 miljoen.

P100				
	1,7	1,6	4,8	0,3

In 2030 werken we in het kader van DGV van de Waterketen volgens een onderzoeksprogramma, investeringsprogramma en een veranderagenda om zo moedige keuzes te maken en toe te werken naar de noodzakelijke systeemsprong.	1. Aan het algemeen bestuur leggen we een voorstel voor het programma DGV van de waterketen ter besluitvorming voor.

Investeringen: De prognose voor de investeringen is € 4,5 miljoen lager dan de begroting. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard door capaciteitsproblemen. Hierdoor vertragen diverse projecten en schuift de realisatie van deze projecten door naar toekomstige jaren. Het gaat onder meer de deelstroombehandeling op de rwzi Zaandam-Oost (€ 3,0 miljoen lager), de waterkwaliteitsopgave op de rwzi Texel (RSA/KRW) (€ 0,8 miljoen lager) en de methaanreductie rwzi Den Helder (€ 0,4 miljoen lager).

P101				
	2,0	1,9	-	-

In 2030 werken we structureel samen met onze ketenpartners aan de maatschappelijk optimale verwerking van afvalwater.	1. We zijn gestart met een gezamenlijk plan-MER traject om te komen tot een voorkeurslocatie voor RAAZ. De geleerde lessen worden gebruikt in de Grote Verbouwing van de waterketen. 2. De aanbevelingen uit de evaluatie van de samenwerking waterketen voeren we uit. 3. Met de ontwikkelde instrumenten en de samenwerking gaan we gericht bedrijven benaderen om risico's te beperken en kansen te benutten.

P102				
	2,8	2,5	-	-

In 2030 is de bedrijfsvoering van de waterketen, in lijn met het Grondstoffenakkoord, voor 50% circulair ingericht. Daarnaast vertalen we andere nieuwe wetgeving, zoals de RS A en de KRW, naar eisen aan het waterketensysteem.	1. We bereiden het maatregelpakket voor op de rwzi Everstekoog, waarmee we in één keer meerdere doelstellingen uit de KRW, RSA en K35 invullen. Hiermee wordt de eerste zuivering aangepakt in lijn met DGV.

P103				
	-	-	11,9	4,2

In 2030 produceren de rioolwaterzuiveringen op jaarbasis gezamenlijk meer energie dan zij verbruiken. Hierdoor functioneren de rioolwaterzuiveringen als energiefabriek en dragen zo bij aan de energieneutraliteit van het hoogheemraadschap.	1. We ronden het definitief ontwerp van de centrale vergistingsinstallatie af en leggen een bestuursvoorstel ter besluitvorming voor. 2. We besteden twee groengasinstallaties aan.

2: De vergunningaanvraag verloopt moeizaam en door capaciteitsgebrek is nog geen bouwpartner gecontracteerd. Inmiddels is bij het EU-Interreg- subsidiebureau een verlenging van de subsidieperiode met één jaar aangevraagd. Door de opgelopen vertragingen wordt het steeds onzekerder of deze periode voldoende is.

Investeringen: De prognose is € 7,7 miljoen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:
- Het aanpassen van de beluchting van de rwzi's heeft meer voorbereidingstijd nodig door een latere start en een complexere uitwerkingsfase dan vooraf voorzien. Ook vertraagt het project door capaciteitsproblemen. De uitgaven van € 3,0 miljoen verschuiven door naar toekomstige jaren.

- Het verduurzamen van bedrijfsgebouwen is vertraagd door onvoldoende capaciteit en prioritering. Hierdoor schuiven de betreffende uitgaven van € 1,5 miljoen door naar toekomstige jaren.
- De bouw van de groengasinstallaties bij rwzi Zaandam, rwzi Beverwijk en rwzi Den Helder is vertraagd doordat voor geen van de drie installaties een vergunning is afgegeven en vanwege capaciteitsproblemen. Daarnaast leidt een technisch probleem bij de vergistingstanks op rwzi Zaandam tot verdere vertraging. Hierdoor schuiven de uitgaven van € 2,1 miljoen door naar toekomstige jaren. Door de vertraging bij Zaandam is onzeker of de realisatie van de installatie binnen de subsidieperiode kan plaatsvinden, waardoor de voor 2026 begrote subsidieopbrengsten van € 0,4 miljoen naar verwachting doorschuiven naar volgende jaren.
- De aanbesteding van de zonneparken in Den Helder is afgerond en de realisatie schuift door van 2026 naar 2027. Hierdoor schuiven de uitgaven van € 0,9 miljoen door.
- Door capaciteitsgebrek zijn de uitgaven voor de verwerking zeefgoed groengas Beverwijk € 0,4 miljoen lager.

P026 Onvoorzien Schoon water	-	-	-	-
Totaal	**123,3**	**123,6**	**36,7**	**26,5**

2.7 Veilige (vaar)wegen

Binnen **Veilige (vaar)wegen** gaan we verder met het overdragen van de data, de kadastrale overdracht en het beheer van de wegen. Verder geven we uitvoering aan de samenwerking met de provincie voor het vaarwegbeheer.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Exploitatie**		**Investeringen**	
	Begroting	**Prognose**	**Begroting**	**Prognose**
P027	0,7	1,1	-	-
Uiterlijk in 2025 hebben we alle wegen aan gemeenten overgedragen. ☹	1. We dragen de wegen aan de vier Waterlandse gemeenten over. 😐			
Prestatie en mijlpaal: Van de vier Waterlandse gemeenten, zijn twee overgedragen (Edam-Volendam en Landsmeer). We hebben met gemeente Purmerend en Waterland een concept *businesscase* opgesteld voor de bestuurlijke overdracht, de ambtelijke voorbereiding is hiermee afgerond. De coalitieakkoorden zijn inmiddels gesloten en bestuurlijke kennismakingen worden ingepland. De uitkomst blijft onzeker tot bestuurlijke besluitvorming heeft plaats gevonden. Tegelijkertijd zijn we bezig met de kadastrale en notariële overdracht van de wegen. *Exploitatie:* Door vertraging in de wegenoverdracht heeft ook de uitvoering van de juridische wegenoverdracht een langere doorlooptijd dan bij aanvang werd verwacht. Hierdoor zijn een deel van de kosten doorgeschoven naar dit jaar. De kosten voor het kadaster en de notaris worden conform de afgesloten overeenkomsten met de betrokken gemeenten gedeeld. De juridische overdracht is een tijdrovende klus die onder andere van het kadaster meer tijd vraagt waardoor het proces vertraging oploopt.				
P057	7,7	7,5	-	-
Onze wegen zijn in stand gehouden en ingericht conform de doelstellingen uit het vigerende wegenbeleid. ☺	1. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming, start de nazorgfase van de resterende gemeenten. ☺			
P030	0,2	0,2	-	-
We voeren voor de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit. ☺	1. We voeren voor de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit. ☺			
P031 Onvoorzien Veilge (vaar)wegen	0,0	-	-	-
Totaal	**8,6**	**8,8**	**-**	**-**

2.8 Crisisbeheersing

Voor het effect **Crisisbeheersing** ligt de focus op de basis op orde houden en verder professionaliseren. Voor de visie crisisbeheersing 2030 wordt een uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin worden een aantal prioriteiten opgenomen, waaronder het inrichten van het informatieknooppunt, het opzetten en onderhouden van ons netwerk met crisispartners, het verkennen en waar mogelijk implementeren van de verdere samenwerking in ons beheergebied, het verder uitwerken van draaiboeken en protocollen en het versterken van de effectiviteit van de crisisorganisatie via opleiden-trainen-oefenen (OTO). Doordat we onze informatie integraal ontsluiten en zichtbaar maken kunnen we 24/7 het risicoprofiel bepalen en scenario's opstellen.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Exploitatie**		**Investeringen**	
	Begroting	**Prognose**	**Begroting**	**Prognose**
P104	1,2	1,1	-	-
In 2030 signaleren/adviseren en monitoren wij onze omgeving continu op bedreigingen voor onze waterstaatkundige taken (maatschappelijke effecten) en hebben crisisbestrijdingsstrategieën uitgewerkt. Zo nodig activeren wij de crisisbeheersingsorganisatie. ☺	1. We ontwikkelen een dagelijks risicorapport dat structureel onderdeel wordt van de integrale informatievoorziening. ☺ 2. We verbeteren onze informatiepositie in de preparatie en tijdens crises. ☺ 3. We ontwikkelen en actualiseren incidentscenario's. ☺		
P105	0,6	0,2	-	-
In 2030 hebben wij ons netwerk (intern en extern) ingericht zodat ons crisisbelang bij partners wordt (h)erkend en benutten wij kansen vanuit de samenleving waarmee wij onze crisisbeheersing versterken (waterweerbaar). ☺	1. We versterken ons netwerk met (externe) crisispartners door samenwerkingen structureel vorm te geven. ☺ 2. We organiseren minimaal twee gezamenlijke crisis scenario-sessies. ☺			
Exploitatie: De onderschrijding wordt vooral veroorzaakt door een bijgestelde prognose voor het project FlashFloodBreaker. De projectkosten vallen naar verwachting lager uit dan begroot en de subsidieopbrengst hoger. Dit heeft geen gevolgen voor de voortgang van het project. De beoogde resultaten worden naar verwachting volledig gerealiseerd.				
P106	1,8	1,9	-	-
In 2030 zijn wij in staat om een crisis slagvaardig en doelgericht te beheersen en hebben daarvoor de voorwaarden en de nazorg geregeld. Onze crisismedewerkers zijn toegerust op hun taken. ☺	1. We stellen een nieuw crisisbeheersingsplan op. ☺ 2. Het (multidisciplinair)opleiden, trainen en oefenen ((M)OTO) plan is opgesteld. 😐			

	3. We zorgen dat alle piketrollen zijn ingevuld en crisisfunctionarissen zijn opgeleid voor hun taak. ☺ 4. We ronden de motorkapposters af en borgen deze structureel in de crisisorganisatie. ☺ 5. We uniformeren en standaardiseren de crisisplanvorming. 😐			
2: Dit jaar wordt geen (M)OTO-plan opgesteld. De doelstellingen voor opleiden, trainen en oefenen zijn geborgd doordat het OTO-beleid is opgenomen in het calamiteitenplan en uitvoering wordt gegeven aan de eisen uit het vigerende crisisbeheersingsplan. Hiermee blijven de vakbekwaamheid, inzetbaarheid en paraatheid van de crisisorganisatie gewaarborgd.. 5: De uniformering en standaardisering van de crisisplanvorming is in uitvoering. Er wordt gewerkt aan een uniforme blauwdruk voor bestrijdingsplannen. Deze wordt afgerond in 2026 en de verdere uitwerking en implementatie loopt door tot en met 2028.				
Totaal		**3,7**	**3,2**	**-**	**-**

2.9 Bestuur en organisatie

Via het effect **Bestuur & Organisatie** leveren we middels een robuuste en toekomstgerichte bedrijfsvoering. Het vergt effectief, creatief, collectief, adaptief én doelmatig te handelen om onze en andere maatschappelijke opgaven te realiseren in een omgeving waar veel verantwoordelijkheden bij veel verschillende partijen liggen. We organiseren de waterschapsverkiezingen in 2027. Vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH) is solide ingericht. In onze visie op maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO) zijn de maatschappij (people), milieu (planet) en economie (prosperity) de vertrekpunten voor samenwerking met de omgeving. Diverse maatschappelijke ontwikkelingen hebben impact op onze organisatie en onze manier van werken. We richten ons op veiligheid, voldoende en gekwalificeerd personeel, interne beheersing, financiële rechtmatigheid, doelmatigheid, uitvoering en handhaving, duurzaamheid, informatiehuishouding en interne en externe communicatie. We implementeren de inrichting van het interne beheersingsraamwerk (drie lijnen model). We stimuleren het waterbewustzijn onder andere door ons watererfgoedbeleid uit te voeren en voeren de Wet open overheid (Woo) uit. Vanwege de veelheid aan digitale wetgeving, verordeningen en richtlijnen professionaliseren we de IT-beheerprocessen, verbeteren we ons documentbeheer en implementeren we het informatiebeleidsplan 2026-2030. We werken aan informatieveiligheids-, privacy- en andere digitaliseringswetgeving en aan een toekomstbestendige IT-ondersteuning voor onze belastingprocessen. Met arbeidsmarktcommunicatie, een jongerencampagne, diverse educatie-uitingen en internationale zaken zetten we ons neer als aantrekkelijke werkgever.

Prestaties en mijlpalen *(bedragen x € 1 miljoen)*		Exploitatie Begroting	 Prognose	Investeringen Begroting	 Prognose
P093		2,9	3,1	-	-
Het bestuurlijk besluitvormingsproces verloopt soepel, integraal en op hoofdlijnen. 😊	1. Het algemeen bestuur reflecteert minimaal een keer per jaar op het besluitvormingsproces. 😐 2. We vergroten het bewustzijn door te zorgen voor inzicht in verantwoordelijkheden en handelingsperspectief voor het (dagelijks) bestuur voor cybersecurity risico's. 😊 3. We bereiden ons voor op de waterschapsverkiezingen 2027. 😊 4. We starten met het proces voor het opstellen van het Waterbeheerplan (WBP7). 😊				
1. Door de huidige druk op het bestuurlijke proces is hier nog geen tijd voor geweest, voor het einde van het jaar zal de reflectie zijn uitgevoerd.					
P096		29,0	29,8	-	-
We zijn een dienstverlenende, klant- en op duurzaamheid gerichte organisatie en we sturen actief op tevredenheid over de afhandeling. 😊	1. We voeren op het gebied van de VTH beleidscyclus de processtappen uit volgens de BIG8. 😊				

	2. Ter voorbereiding op de invoering van de milieukostenindicator (MKI) hebben we een implementatieplan opgesteld ☺ 3. We voldoen voor uitgevoerde projecten aan het hoofdkantoor en de werven aan de gedragscode soortbescherming. ☺ 4. Minstens 70% van de nieuwe personenauto's en kleine bestelwagens is duurzaam en wordt doelmatig ingezet. ☺
Exploitatie: De opbrengsten van verkoop van grond vanuit het project Grondgebruik zijn € 1,0 miljoen lager dan begroot. Dit wordt mogelijk veroorzaakt door de aansluiting bij het meldpunt 'Landjepik', waardoor dossiers een langere doorlooptijd hebben en voorstellen tot verkoop (nog) niet zijn geaccepteerd. Per 1 april 2026 is de nieuwe legesverordening ingegaan en is het percentage voor kostendekkendheid verhoogd. Hiervoor zijn de opbrengsten € 0,2 miljoen hoger.	

P094	25,1	22,7	0,8	1,3

Wij zijn een betrouwbare overheid, delen onze kennis en we zijn open en benaderbaar. ☺	1. We doen een meting bij Gen Z voorafgaand en na de campagne die rond de zomer loopt om het effect van de gerichte campagne, met als doel het bewustzijn onder jongeren te vergroten, goed te kunnen meten. ☺ 2. Voor ons naam- en taakbekendheid, historisch perspectief en maatschappelijke betrokkenheid stellen we jaarlijks 12 erfgoed open/ lichten we deze uit (zowel fysiek als digitaal). ☺ 3. Het dagelijks bestuur verricht 1 keer per jaar onderzoek (109a) naar doelmatigheid en doeltreffendheid. ☺ 4. In zowel de vraagstelling als de aanbevelingen van 109a- en rekenkameronderzoeken is expliciete aandacht voor doelmatigheid. ☺ 5. We nemen deel aan in 10 landen buiten Europa, fysiek dan wel digitaal. Binnen Europa doen we mee in zes door de EU gesubsidieerde projecten. ☺
Exploitatie: De rentebaten zijn € 2,7 miljoen hoger. Dit komt omdat het beginsaldo liquide middelen hoger was dan waar in de begroting mee is gerekend en de lagere investeringsuitgaven in 2026. Het lagere beginsaldo wordt veroorzaakt door in 2025 ontvangen subsidies HWBP. Hier staat tegenover dat het ontvangen dividend van de Nederlandse Waterschap Bank (NWB) € 0,6 miljoen lager is dan begroot. Dit komt door een lagere winstuitkering van de NWB dan we hadden verwacht. In de begroting is uitgegaan van historische cijfers van de NWB. Het restant wordt veroorzaakt door diverse lagere kosten. *Investeringen: D*e uitgaven voor de kraan op de werf Kwadijk van € 0,2 miljoen en voor de aanschaf van de Aebi (een laagzwaartepunttrekker) van ook € 0,2 miljoen zijn doorgeschoven vanuit 2025 naar dit jaar. Ook wordt een tractor vervroegd vervangen doordat deze in 2025 tijdens werkzaamheden is gekanteld op een dijk. De uitgaven hiervoor zijn € 0,2 miljoen. Daarnaast zijn uitgaven van € 0,1 miljoen voor het vervangen van laadpalen doorgeschoven vanuit 2025 naar dit jaar. Het restant bestaat uit diverse hogere uitgaven.	

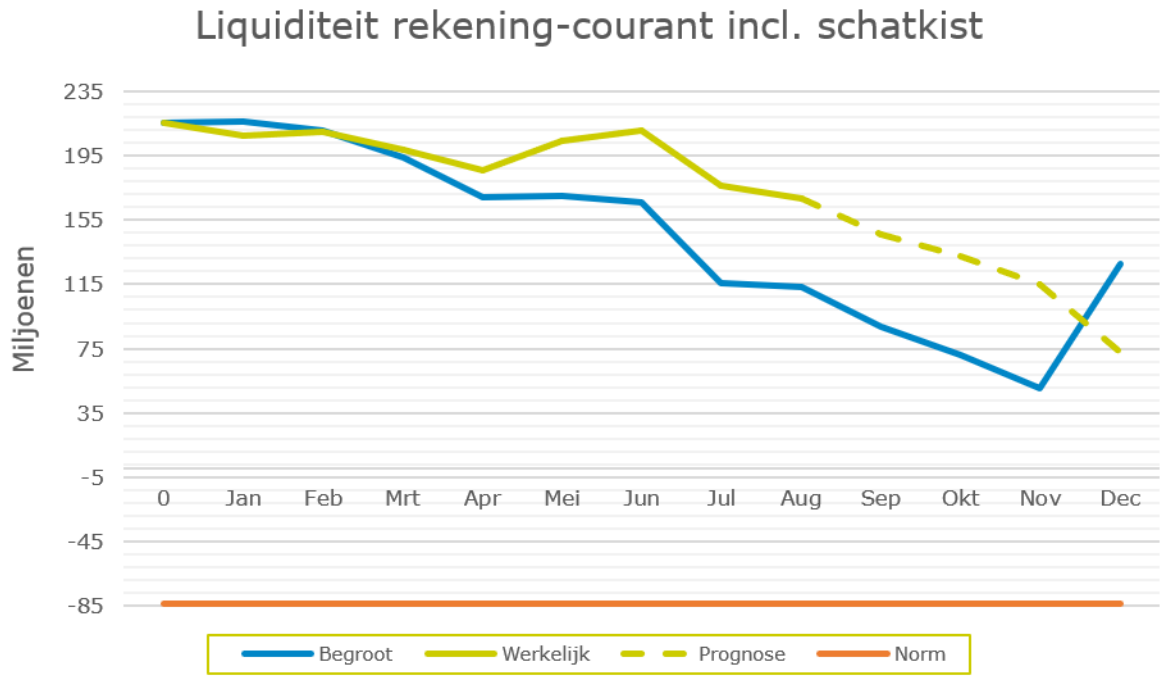
P095	38,4	38,4	-	-

We zorgen voor veilig en optimaal informatiebeheer door verbetering van de gehele informatiecyclus. 😊	1. We leveren twee verbeterde IT-beheerprocessen op waarmee we voldoen aan de eisen van IT General Controls (ITGC). 😐 2. We implementeren organisatiebreed de procesgerichte inrichting van ons documentbeheer, om de privacywetgeving goed borgen. 😐 3. Voor de doorvertaling van de NIS2 naar de CBW zorgen we voor een impactanalyse. 😊
1: Door de grote hoeveelheid eisen van de IT General Controls (ITGC) staat de planning om in 2026 twee verbeterde IT-beheerprocessen op te leveren onder druk. *2:* De implementatie van de nieuwe werkwijze voor procesgericht documentbeheer vraagt meer tijd dan verwacht. Hierdoor staat de planning onder druk.	

P097	8,7	8,7	-	-
Ons personeel ontwikkelt zich om toekomstige ambities waar te maken. 😊	1. We gaan verder met onze positionering als een aantrekkelijke organisatie om voor te werken, onder meer door de implementatie van een nieuwe arbeidsmarktstrategie. 😊 2. Het ziekteverzuimpercentage blijft onder het percentage voor de overheidssector dat door het CBS wordt gepubliceerd. 😊 3. We voldoen aan het aantal participatiebanen dat de Wet Banenafspraak voorschrijft. ☹			
3: De norm voor participatiebanen is op basis van voorcalculatie 36,3 banen, dit is omgerekend 25,71 fte. Op dit moment zijn er 21,08 fte participatiemedewerkers met een arbeidsovereenkomst. Daarmee blijft de realisatie achter bij de norm. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het absorptievermogen, beperkte beschikbaarheid van geschikte kandidaten en adequate begeleidingscapaciteit. Het behalen van de norm is een uitdaging die continu aandacht vergt en spanning oplevert tussen enerzijds beschikbaarheid van geschikte kandidaten en anderzijds het organiseren van gepaste begeleiding. Gezien deze omstandigheden verwachten we dat de norm in de huidige situatie niet wordt behaald. We blijven investeren in het behalen, dan wel benaderen van de norm.				
P063 Personeelslasten	120,7	122,2	-	-
Voor de personeelskosten voorzien we een overschrijding van € 1,5 miljoen. Deze ontwikkeling hangt met name samen met noodzakelijke tijdelijke inhuur om de continuïteit van cruciale processen te waarborgen, in een arbeidsmarkt waarin specifieke profielen schaars blijven.				
P051 (dekking) overhead	-177,9	-176,7	-	-
P054 Onvoorzien Bestuur en organisatie	0,2	-	-	-
P039 Waterschapsbelasting	-322,4	-323,3	-	-
De opbrengsten voor de Waterschapsbelasting zijn hoger als gevolg van hogere WOZ-waarden. Daarnaast is minder kwijtschelding verleend over eerdere jaren.				
P052 Algemene reserve	-	-	-	-
Totaal	**-298,7**	**-298,5**	**0,8**	**1,3**

3. Treasury

Hieronder is het verloop van het saldo op de rekeningcourant weergegeven.

Vanuit de kasgeldlimiet (norm) mogen we € 84 miljoen rood staan. De stand per 1 september bedraagt € 168 miljoen positief. De ontvangsten en uitgaven van de hoogwaterbeschermings-programma's hebben een onvoorspelbaar karakter, wat leidt tot fluctuaties in de realisatie van kasstromen gedurende het jaar. In de begroting was uitgegaan van € 137 miljoen aan ontvangsten aan het einde van het jaar. We gaan nu uit van € 16 miljoen, omdat we in december 2025 € 100 miljoen eerder hebben ontvangen dan verwacht. In de begroting 2026 gingen we uit van deze ontvangsten in 2026. Dit verklaart het verschil in december. Het toenemende verschil gedurende de maanden komt met name door de lagere investeringsuitgaven. Dit bedraagt € 65 miljoen inclusief het HWBP.

Hieronder is de ontwikkeling van de rentelasten en -baten weergegeven.

Rentelasten *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Begroting**	**Prognose**
Rentelasten langlopende geldleningen	4,3	4,3
Rentelasten rekening-courant	0,1	-
Totaal rentelasten	**B4,4**	**4,3**

De rentelasten van de rekening-courant vallen lager uit door een lagere gemiddelde roodstand en een daling van het rentepercentage dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.

Rentebaten *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Begroting**	**Prognose**
Rentebaten	-1,0	-3,7
Totaal rentebaten	**-1,0**	**-3,7**

We ontvangen rentebaten voor het bedrag dat we hebben staan op schatkistbankieren. De beginstand 2026 van de liquide middelen is hoger dan begroot. Dit komt vanwege de hierboven genoemde subsidie inkomsten HWBP van € 100 miljoen die we in 2025 in plaats van december 2026 hebben ontvangen. Daarbij is de verwachting dat de investeringsuitgaven (inclusief het HWBP) € 65 miljoen lager uitvallen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. De hogere beginstand en lagere uitgaven verklaren de hogere rentebaten.

4. Personeel

Formatie en bezetting vast personeel in fte	Formatie begroting 2026 *(verwacht aantal)*	Huidige bezetting *(eind augustus 2026)*	Verschil
Regulier exclusief bestuur	984,4	936,1	48,3

Algemeen
De huidige bezetting is 936,1 fulltime equivalent (fte). Het verschil van 48,3 fte met de formatie bedraagt 4,9%. We hebben te maken met openstaande vacatures en (nog) niet ingevulde ruimte in participatiebanen, loopbaan en verjonging. Dit kent verschillende oorzaken, waaronder het absorptievermogen van de organisatie voor begeleiding, de gemiddelde doorlooptijd van vacatures, krapte op de arbeidsmarkt, schaarsteprofielen (op de huidige arbeidsmarkt is er in veel sectoren sprake van grote krapte, wat leidt tot een schaarste aan specifieke profielen) of aanvang van projecten en programma's.

Op dit moment lopen er 24 reguliere vacatureprocedures. Het recruitment gedeelte (van publicatie tot daadwerkelijke indiensttreding) van een vacature heeft momenteel een gemiddelde doorlooptijd van 2 – 4 maanden. De arbeidsmarkt kent overschotten en tekorten op verschillende specifieke terreinen. Dit heeft ook verschillende weerslagen op de marktconformiteit van de salarissen. Op termijn kan dit op gespannen voet komen te staan met ons beloningsbeleid.

Om risico's rondom de naleving van de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) te beheersen zijn maatregelen getroffen, waaronder een systematische beoordeling van de inzet van zelfstandigen. Deze maatregelen dragen bij aan het tijdig signaleren en beperken van risico's, maar nemen deze niet volledig weg. De Belastingdienst beoordeelt uiteindelijk de feitelijke arbeidsrelatie in de praktijk. Daardoor blijft het risico bestaan dat achteraf wordt vastgesteld dat sprake is van schijnzelfstandigheid, met mogelijke naheffingen en boetes als gevolg.

Participatiebanen
De norm voor participatiebanen is op basis van voorcalculatie 36,3 banen (25,71 fte). Op dit moment zijn er 21,08 fte met een arbeidsovereenkomst. Daarmee blijft de realisatie achter bij de norm. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het absorptievermogen, beperkte beschikbaarheid van geschikte kandidaten en adequate begeleidingscapaciteit. We hebben onze catering opnieuw aanbesteed en deze wordt voor een groot gedeelte bemenst door participatiemedewerkers. Voor de schoonmaak doen we dit al langer met 5,35 fte. Omdat we deze diensten volledig uitbesteden aan externe leveranciers, tellen de ingezette participatiemedewerkers niet mee voor de banenafspraak. Het behalen van de norm is een uitdaging die continu aandacht vergt en spanning oplevert tussen enerzijds beschikbaarheid van geschikte kandidaten en anderzijds het organiseren van gepaste begeleiding. De hogere kosten voor participatiebanen (zie prestatie P063) hangen samen met een hogere inschaling van participatiemedewerkers.

Ziekteverzuim

Soort verzuim %	Tweede concernrapportage 2026 (augustus 2025 t/m juli 2026)
Kort: 1-8 dagen	0,74
Midden: 8-42 dagen	0,48
Lang: 42 dagen tot 1 jaar	2,15
> 1 jaar	1,72
Totaal	**5,09**

Het ziekteverzuim ligt met 5,09% iets lager dan in tweede concernrapportage 2025. Het verzuim langer dan een jaar stijgt het afgelopen triaal met 0,3%. Volgens de meest recente landelijke CBS-cijfers over het tweede kwartaal van 2026 bedraagt het gemiddelde ziekteverzuim binnen de overheidssector 6,3%. Daarmee blijven we ruim onder het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd is sprake van een stijging op jaarniveau: het gemiddelde verzuim over 2025 bedraagt 5,45%, tegenover 4,83% in 2024.

Sinds 2024 werken we met een adviesbureau als strategisch partner op het gebied van arbodienstverlening en duurzame inzetbaarheid. Binnen deze samenwerking ligt de nadruk op preventie, vroege signalering en het versterken van de regierol van leidinggevenden. Dit wordt ondersteund door instrumenten zoals managementtrainingen, PMO- en PAGO-onderzoeken, werkplekbezoeken en gerichte advisering. Het doel is gezondheids- en inzetbaarheidsrisico's tijdig te identificeren, passende interventies in te zetten en daarmee duurzaam inzetbare medewerkers, een lager verzuim en beheersbare verzuimkosten te realiseren.

Stages

Directie	Aantal gestarte stageplaatsen 2026 (t/m eind augustus)	Aantal gestarte stageplaatsen 2025 (t/m begin september)
Water	22	19
Bedrijfsvoering	18	9
Staf	0	2
Totaal	**40**	**30**

In totaal zijn tot en met eind augustus 40 stages gestart. Dit is een stijging (+33%) ten opzichte van dezelfde periode in 2025, toen 30 stagiairs van start gingen. Onderzoek benadrukt het belang van blijvende aandacht voor het begeleiden van stagiairs.

Uitstroom
Tot en met eind augustus zijn 50 medewerkers uit dienst getreden. In dezelfde periode van 2025 betrof dit 40 medewerkers. De verhoogde uitstroom hangt deels samen met het aflopen van tijdelijke contracten. Daarnaast signaleren we een stijging in vrijwillige beëindiging van dienstverbanden. De redenen hiervoor zijn divers.

5. Toelichtingen thema's en programmarapportages

5.1 Thema's Waterplan 2022-2027

We zien dat de wateropgave groter en complexer wordt. Daarom ontwikkelen we door op goed beheer en bereiden ons voor op de klimaatverandering. In dit hoofdstuk omschrijven we een selectie van de ontwikkelingen binnen de vier thema's uit het Waterplan 2022-2027: Ruimtelijke adaptatie, Duurzaamheid, Biodiversiteit en Datagedreven werken.

Ruimtelijke adaptatie
Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027–2033
Het programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027-2033 is in juni 2026 vastgesteld door het algemeen bestuur. In de nieuwe programmaperiode 2027-2033 is jaarlijks € 1,25 miljoen opgenomen om onze leefomgeving klimaatbestendiger in te richten en zo een bijdrage te kunnen leveren aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie met als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Voor de subsidieregeling Klimaat Actief Noorderkwartier is € 1,0 miljoen gereserveerd. Deze regeling pakt risicogebieden op het gebied van wateroverlast in het stedelijk gebied aan. In het tweede kwartaal is gestart met de vormgeving van de regeling, zodat deze begin 2027 kan worden opengesteld.

Regionale Uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie
De uitvoering van het Deltaprogramma Ruimtelijk Adaptatie vindt plaats in 45 werkregio's. De regio Noorderkwartier en de regio Amsterdam treffen maatregelen om de gevolgen van droogte, hittestress, wateroverlast en overstromingen tegen te gaan. Dit jaar is een overgangsjaar, waarin nieuwe Uitvoeringsagenda's met maatregelen voor klimaatadaptatie worden vastgesteld door de samenwerkingspartners (DPRA-2 cyclus). De planning van de tweede DPRA-cyclus loopt op schema. De Uitvoeringsagenda van de regio Noord-Kennemerland is bestuurlijk vastgesteld. De Uitvoeringsagenda van Westfriesland is gereed en maar loopt vertraging op met de bestuurlijke vaststelling vanwege de gemeentelijke verkiezingen. De verwachting is dat in het laatste kwartaal de Uitvoeringsagenda's voor de regio's Zaanstreek Waterland en de Noordkop worden opgeleverd.

Duurzaamheid
De wereld staat voor de uitdaging om klimaatverandering tegen te gaan. Als waterschap ondervinden we de gevolgen van het veranderende klimaat, zoals langere perioden van droogte aan de ene kant en intensieve regenbuien aan de andere kant. We willen daarom via een duurzame manier van werken een bijdrage leveren aan het verminderen van klimaatverandering. In ons milieubeleid 'Klimaatneutraal 2035' (K35) staat dat we ons richten op het verlagen van broeikasgasemissies, toewerken naar energieneutraliteit en een bijdrage leveren aan de circulaire economie.

Voor 2026 en 2027 is een uitvoeringsagenda opgesteld met daarin 36 concrete klimaatmaatregelen. De uitvoering hiervan ligt op schema en twaalf maatregelen zijn afgerond, waaronder:
- het aantal laadpalen bij het hoofdkantoor uitbreiden van 15 naar 24 stuks;
- verkennen welke vrijkomende materialen bij de versterking van de Havendijk in Den Helder kunnen worden hergebruikt.
- De pilot energiesturen (slim malen) is afgerond.
- inspectie van de 'Bonus'-windturbine bij gemaal de Helsdeur, waaruit blijkt dat de turbine langer meekan;
- onderzoek naar de mogelijkheden om onze resterende CO2-uitstoot te compenseren.

Daarnaast zijn er diverse klimaatmaatregelen opgestart, waaronder:
- onderzoek naar het kwantificeren van de CO_2-uitstoot door aannemers op onze projecten;

- de overname van een windturbine bij rwzi Wervershoof;
- de ontwikkeling van een onbemande maaiboot, zelfstandig varend en maaiend;
- het opstellen van een implementatieplan voor de toepassing van milieubeprijzing via de MKI (milieukostenindicator).
- implementatie van energiemanagement.

Verduurzaming maakt een integraal onderdeel uit van de effecten Waterveiligheid, Voldoende water, Schoon Water, Gezond water en Bestuur en Organisatie. Ieder effect heeft één of meerdere mijlpalen opgenomen op het gebied van duurzaamheid, aanvullende informatie over stand van zaken ten aanzien van deze inzet is onder het betreffende effect terug te vinden.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)
In onze visie op MVO gebruiken we maatschappij (people), milieu (planet) en economie (prosperity) als vertrekpunt voor samenwerking met de omgeving. We werken met andere overheden aan een gemeenschappelijke rapportage. In samenwerking met de Unie van Waterschappen is een nieuwe kerngroep, waar wij onderdeel van zijn, voor de duurzaamheidsrapportage opgestart. Tot het moment van een gemeenschappelijke rapportage blijven we onze processen stroomlijnen en monitoren.

Energie HHNK				
Elektriciteit		**2026**		**2026**
		Begroting		*T2*
Volume voor kostenbepaling (MWh)		**75.702**		**57.048**
Waterketen		*53.490*		*37.476*
Watersystemen		*20.653*		*18.135*
Gebouwbeheer		*1.507*		*1.432*
Wegen		*51*		*5*
Kosten elektriciteit	**€**	**19.248.329**	**€**	**16.106.533**
*Gemiddeld tarief per MWh**	*€*	*254,26*	*€*	*282,33*
Volume voor opbrengstenbepaling (MWh)		**-23.867**		**-14.124**
Waterketen SDI		*-*		*-*
Waterketen Zon		*-20.888*		*-11.261*
Watersystemen Wind		*-2.577*		*-2.613*
Gebouwbeheer Zon		*-402*		*-250*
Opbrengsten elektriciteit **	**€**	**-1.692.358**	**€**	**-824.535**
Opbrengsten elektriciteit 2025		**-**	**€**	**73.000**
Gas		**2026**		**2026**
		Begroting		*T2*
Totaal Inkoop Aardgas (m^3x1.000)		**200**		**228**
Waterketen SDI		*-*		*20*
Gebouwen		*200*		*208*
Kosten inkoop Gas	**€**	**347.859**	**€**	**398.049**
*Gemiddeld tarief per 1.000 m3**	*€*	*1.739,29*	*€*	*1.745,83*
Kosten inkoop Gas 2025		**-**	**€**	**-449.000**
Groen Gas verkocht (m^3x1.000)		**-2.040**		**-1.028**
Opbrengst verkocht Gas	**€**	**-1.850.000**	**€**	**-600.614**
Netto energiekosten	**€**	**16.053.830**	**€**	**14.703.433**

* Inclusief netbeheerkosten, trafohuur, meetdiensten en VPB
** Inclusief opbrengsten SDE subsidie

Terugwinning	2026	2026
	Begroting	*T2*
Biogas (totale opwek x1.000 m³)	**4.450**	**4.247**
Omgezet naar Groen Gas	*1.500*	*1.470*
Gebruikt in WKK	*2.500*	*2.484*
Gebruikt voor CV	*150*	*10*
Afgefakkeld / verlies	*300*	*283*
PowerCrumbs (Zaandam)	*-*	
Overige stromen		
Slibgranulaat (ton)	*20.000*	*-*
Herwonnen grondstoffen		
Struviet (ton)	*200*	*200*
Cellulose (ton)	*2.900*	*2.800*

Disclaimer bij deze tabel en toelichting: De huidige energiemarkt is zeer volatiel. Omdat de opwek van elektriciteit wordt afgerekend tegen gemiddelde marktprijzen is het maken van prognoses erg lastig. Met bovenstaande tabel is getracht een zo

realistisch mogelijke prognose af te geven. We volgen de ontwikkelingen op de voet in het energieteam, indien nodig zal het bestuur geïnformeerd worden over lopende ontwikkelingen. De terugleververgoeding van HVC en de Stimulering duurzame energieproductie (SDE) subsidie worden op basis van voorlopige factoren en bedragen berekend. De overheid bepaalt de definitieve factoren en bedragen in het jaar na de realisatie. Dit zorgt ervoor dat de definitieve vergoedingen kunnen afwijken van wat nu is berekend.

Ontwikkelingen ten opzichte van de begroting voor energie
Kosten elektriciteit (€ 3,1 miljoen lager):

- De kosten voor elektriciteit zijn lager, omdat in de begroting rekening is gehouden met de oude contractsvorm met de HVC. In de oude contractsvorm werd het volume bepaald door het daadwerkelijke verbruik. In de nieuwe contractsvorm wordt het volume bepaald door de levering (€ 2,5 miljoen).
- Door de droogte van afgelopen maanden is er € 0,6 miljoen minder verbruik geweest dan begroot

Opbrengsten elektriciteit (€ 0,9 miljoen lager)

- De opbrengsten elektriciteit zijn lager, omdat in de begroting rekening is gehouden met de oude contractsvorm met de HVC. In de oude contractsvorm werden de opbrengsten bepaald door de totale opwek van zonne-energie, maar in de nieuwe contractsvorm wordt de opbrengst bepaald door de daadwerkelijke teruglevering. Hierdoor is het volume nagenoeg gehalveerd, waardoor de opbrengsten € 0,9 miljoen lager uitvallen.

Opbrengsten elektriciteit 2025 (€ 0,1 miljoen lager)

- Vanwege een correctie van de P&O[1] factor over 2025 betreffende de SDE subsidie vallen de opbrengsten elektriciteit € 0,3 miljoen lager uit.
- Hogere elektra opbrengsten van € 0,2 miljoen door een positieve afrekening over 2025 waardoor de opbrengsten hoger uitvallen.

Kosten gas 2025 (€ 0,4 miljoen lager)

- De kostenfactuur van eind 2025 bleek lager te zijn dan vooraf ingeschat waardoor de gaskosten € 0,3 miljoen lager uitvallen.
- Door een hogere teruggave van de Energiebelasting 2025 vallen de gaskosten € 0,1 miljoen lager uit

Opbrengsten gas (€ 1,2 miljoen lager)

- De opbrengsten van het gas zijn lager. Dit heeft te maken met de groen gas installaties in Zaandam-Oost en Den Helder die nog niet in gebruik zijn. Hierdoor is de productie van groen gas lager en daarmee ook de opbrengsten (-/- € 0,9 miljoen).
- De tarieven voor het groene gas zijn lager dan verwacht. De kwaliteit van het groene gas is nog niet optimaal, waardoor de verkoopprijs lager is. Ook zijn de hieraan gekoppelde Garanties van Oorsprong voor een lager bedrag verkocht dan verwacht (-/- € 0,3 miljoen).

Biodiversiteit
We dragen bij aan een rijke biodiversiteit en een toekomstbestendige leefomgeving in ons beheergebied. Dit staat verwoord in de Visie op biodiversiteit (2021) en de uitvoeringsagenda biodiversiteit (2024). We werken hierbij regionaal samen aan natuurontwikkeling en het versterken van verbindingszones. Meekoppelkansen, zoals bij maatregelen vanuit de KRW, worden hierbij actief benut.

[1] Profiel & Onbalansfactor. Dit is een correctiefactor die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gebruiken bij duurzame energiesubsidies zoals de SDE.

Gebaseerd op het landelijke raamwerk biodiversiteit 2.0 van de UvW zijn KPI's geselecteerd op basis van inhoudelijke relevantie. Dit bevordert de meetbaarheid van de impact op maatregelen die worden getroffen om de biodiversiteit te versterken conform de uitvoeringsagenda.
We hebben op het thema gebiedseigen ecologische waterkwaliteit de drempelwaarden op de volgende KPI's behaald:

- ecologische waterkwaliteit is opgenomen in ons beleid (A1);
- maatregelen worden uitgevoerd t.b.v. ecologische waterkwaliteit (A2).

KPI's A1 en A2 hangen samen met de KRW en de maatregelen die daaruit volgen. De drempelwaarde op KPI A3 monitoring op ecologische kwaliteitsrisico's wordt naar verwachting niet behaald. De definitieve analyse is nog niet gereed. De voorlopige resultaten laten zien dat voor de onderzochte waterlichamen en indicatorgroepen relatief meer locaties een ongunstige ecologische ontwikkeling laten zien dan een positieve of stabiele ontwikkeling. Hierdoor wordt naar verwachting niet voldaan aan de vereiste drempelwaarde voor de indicatoren.
Op het thema terrestrische waterschapsdomeinen is de drempelwaarde voor terrestrische biodiversiteit in beleid behaald (C1). Naar verwachting worden ook de drempelwaarden voor kruidenrijk grasland (C2) en de nectarindex (C3) behaald, hiervan worden de kerncijfers geverifieerd.
Om het keurmerk Kleurkeur Groen voor beheer en onderhoud te implementeren (D2), leiden we onze medewerkers op en schaffen we materieel aan. Dit gebeurt binnen de bestaande middelen.
De KPI van de beheersing van invasieve exoten (G1) is behaald. De beheersing is opgenomen in ons beleid.

Het versterken van biodiversiteit maakt integraal onderdeel uit van de maatschappelijke effecten Waterveiligheid, Voldoende water, Schoon Water, Gezond water en Bestuur en Organisatie. Bij die effecten is aanvullende informatie te vinden over de inzet op biodiversiteit.

Datagedreven werken

In 2025 zijn de ambities voor de komende jaren uitgewerkt en vastgelegd in het informatiebeleidsplan 2026-2029 "Samen Veilig Datagedreven Werken". We werken verder aan de invulling van dit beleid. Landelijk participeren we in de uitwerking van de Nederlandse Digitalisering Strategie, die met name op het gebied van soevereiniteit van de eigen digitale voorzieningen oplossingen moet gaan bieden. Binnenshuis lopen er een flink aantal projecten die datagedreven werken voor de processen realiseren.
Met het dagelijks bestuur zijn ethische accentwaarden geïdentificeerd voor het digitale domein. We werken verder aan de uitwerking en implementatie hiervan. Ook ligt er een plan voor het op orde brengen van onze informatiearchitectuur voor *assetmanagement*, waarbij ook onze data architectuur wordt geoptimaliseerd. Op het gebied van business continuity zijn grote stappen gezet. Er is in kaart gebracht welke processen, ondersteunende applicaties en systemen kritisch zijn voor onze taakuitvoering en hoe snel deze systemen weer hersteld moeten zijn in geval van storing. Deze eisen vragen om grote aanpassingen in onze IT infrastructuur en hiervoor wordt een plan van aanpak uitgewerkt.

5.2 Programmarapportages

Tot en met augustus zijn rapportages opgesteld voor Waterveiligheid, het uitvoeringsprogramma Baggeren en de regieprogramma's Wateropgave, Ruimtelijke adaptatie, Kaderrichtlijn Water en Zoetwaterbeschikbaarheid. De Ruimtelijke adaptatie is een thema uit het waterprogramma en is daarom toegelicht in paragraaf 5.1 met de voortgang op de thema's. Hieronder is een samenvatting van de overige programmarapportages opgenomen met een toelichting op hoofdlijnen

Programmarapportage Waterveiligheid
HWBP
Binnen het project Markermeerdijken hebben veel (afrondende) werkzaamheden plaatsgevonden en zijn onder andere een loswal en werkbaan ontmanteld. Bij Volendam Noordeinde is gestuit op een oude rij palen, waarvan houtmonsters zijn genomen ten behoeve van archeologisch onderzoek. Bij de projecten Den Oever – Den Helder, Den Helder Havendijk en Den Helder Helderse Zeewering zijn de benodigde procedurele stappen gezet omtrent de ontwerp- en definitief projectbesluiten. Daarnaast vinden binnen deze projecten de werkzaamheden plaats om te komen tot subsidieverlening en aanbesteding.

VBK
Op dit moment zijn 17 projecten in uitvoering, waarvan de projecten Zeevang (deelgebied 4), Kolhorn en Engewormer nog dit jaar gereed zullen zijn. De intentieovereenkomst voor de samenwerking met de gemeente Hollands Kroon en provincie Noord-Holland met betrekking tot de Haukesschutsluis wordt in het derde kwartaal van 2026 bestuurlijk ondertekend. De planvoorbereiding om met een vierjarig onderhoudscontract 40.000 m3 ingedroogde bagger te verwerken op de Amsteldijk is opgestart. Zo proberen we met interne grondstromen een efficiënt en milieuvriendelijk werkproces na te streven.

Uitvoeringsprogramma Baggeren
Van de 5724 km watergangen die HHNK middels baggeren op diepte houdt, wordt jaarlijks circa 700 km gepeild en vervolgens getoetst aan de normafmetingen. Medio 2025 is bepaald dat hiervan in 2026, 318 km zou worden gebaggerd. De prognose is dat er 369 km waterloop in 2026 zal worden gebaggerd. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt doordat er in 2026 aanzienlijk meer wordt gebaggerd in het landelijk gebied, enkele landelijke werken zijn vanuit 2025 doorgeschoven en worden in 2026 afgerond en daarnaast worden enkele landelijke baggerwerken in 2026 al opgeleverd in plaats van in 2027.

Om schommelingen in kosten op te vangen is een baggervoorziening ingericht waaraan in 2026 € 4,6 miljoen wordt toegevoegd. De prognose is dat in 2026 € 7,0 miljoen aan de voorziening wordt onttrokken.

Programma Wateropgave
Een belangrijke mijlpaal is de succesvolle aanbesteding van de vervanging van de brug in de Hoevervaart in Alkmaar. De gemeente Alkmaar voert dit project uit op verzoek en kosten van HHNK. Met de vervanging van deze brug wordt een groot knelpunt opgeheven in de afvoer van overtollig water uit de polders ten westen van Alkmaar. In 2027 zal de brug vervangen worden.
Op een onderdeel na zal het project in de polder Callantsoog in 2026 worden afgerond. In 2027 wordt het laatste onderdeel uitgevoerd. Daarvoor is de verlegging van een gasleiding nodig en daarvoor gelden tegenwoordig planningen die steeds bepalender worden voor onze projecten.
De verbeteringswerken in de polder Obdam zijn na gunning in het eerste triaal van 2026 ook daadwerkelijk buiten van start gegaan en zullen in 2026 wordt voltooid.
De aanbestedingsprocedure van de optimalisatie van de eerste 10 van totaal 31 van onze waterbergingsgebieden is begonnen. Met dit project wordt de bergingscapaciteit aanzienlijk vergroot.
De besteksvorming voor de realisatie van de projecten bij Schagen en in de polder Drieban is gestart.

Programma Kaderrichtlijn Water (KRW)
We liggen op koers in de uitvoering van de maatregelenpakketten voor het Programma Kaderrichtlijn Water (KRW). We hebben dit triaal de hernieuwde doelafleiding, de uitzonderingsbepalingen voor de doelen voor 2027 en het ontwerpmaatregelenpakket KRW 2028-2033 (juli) aangeleverd aan het Informatiehuis Water. Dit zijn enkele bouwstenen die wij in deze periode aanleveren voor het nieuwe

landelijke Stroomgebiedbeheerplan 4 (2028-2033). Ook brengen wij de maatregelen in beeld die we niet opgeven aan Brussel. In het najaar wordt het bestuur geconsulteerd over onze inzet voor de KRW in de periode 2028-2033, de definitieve besluitvorming vindt plaats in 2027. We hebben actief uitvoering gegeven aan verschillende gebiedsgerichte samenwerkingen en voeren verdiepende onderzoeken en monitoring uit in prioritaire KRW-gebieden. Daarnaast hebben we gewerkt aan het oplossen van vier vismigratieknelpunten en aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Het Perspectief Chemisch Doelbereik (Emissiebeheersplan) is inmiddels gereed en zal in september aan D&H worden voorgelegd. We zijn gestart met het traject van actualiseren van de meest 'risicovolle' lozingsvergunningen. De monitoring van de waterkwaliteit voor de KRW verloopt volgens planning. Het basismeetnet is operationeel en diverse meetnetten voor gewasbeschermingsmiddelen, microverontreinigingen, natuurvriendelijke oevers, zwemwater en RWZI's zijn in uitvoering. Daarnaast hebben we gewerkt aan het verhogen van de frequentie van vismonitoring, zodat deze beter aansluit bij de KRW-cyclus. Ook is gewerkt aan een integrale rapportage van de monitoring van KRW-probleemstoffen op vijftien RWZI-locaties. Deze rapportage moet leiden tot betere inzichten in de effecten van RWZI's op de waterkwaliteit.

De openstelling van het Landbouwportaal bij HHNK was zeer succesvol: van het beschikbare subsidiebudget van € 1,9 miljoen werd binnen een week circa € 1,8 miljoen aangevraagd, waarna het loket werd gesloten. Om de openstelling in 2027 langer mogelijk te maken, evalueren de partners de subsidieregeling en onderzoeken zij nieuwe maatregelen en thema's.
Binnen het project Natte Infrastructuur Noordkop is gewerkt aan de uitwerking van het uitvoeringsontwerp voor gemaal Oostoever. Daarnaast heeft de aannemer de realisatie van de paai- en opgroeiplaatsen afgerond en opgeleverd. In april is gestart met de uitvoering van de buitenwerkzaamheden voor de vispassage bij de Stontelerkeersluis.

Programma Zoetwaterbeschikbaarheid (ZWB)
Het Programma Zoetwaterbeschikbaarheid (ZWB) is een nieuw programma. Ambitie, doelstelling en de inzet voor de komende vier jaar zijn in december 2025 bestuurlijk vastgesteld. Deze T2 rapportage betreft de eerste rapportage over de voortgang van het nieuwe programma. Focus van de eerste fase van het programma ligt op kennis- en dataopbouw en afstemming met medeoverheden en belangrijke gebruikersgroepen om te komen tot concrete maatregelen. Na de formele start in T1, is de uitvoering van het programma in T2 goed op stoom gekomen. Het merendeel van de in 2026 beoogde activiteiten ligt vooralsnog op schema. Er zijn belangrijke stappen gezet in de dataopbouw over grondwater en verzilting en het participatietraject is gestart. Daarnaast is in T2 de gezamenlijke herijking van de voorkeursstrategie en deltabeslissing van de Deltaprogramma's IJsselmeergebied en Zoetwater inhoudelijk afgerond. Alleen de uitwerking van het thema zoetwater in het Landbouwportaal 2.0 blijkt meer tijd te vergen. Opvallend was verder in T2 de droogte en het sterk oplopende neerslagtekort. Besloten werd op te schalen naar Alarmfase 2. Vanuit het programmateam ZWB zijn adviezen gegeven met betrekking tot te nemen maatregelen en is inhoudelijke inbreng geleverd ten behoeve van de informatievoorziening zowel binnen de organisatie als naar buiten.

6. Risico’s

De risico's van de effecten zijn conform de begroting 2026 opgenomen in een separaat hoofdstuk. Hieronder presenteren we de risico's die invloed hebben op de weerstandscapaciteit. De risico's per effect worden vermeld aan de hand van een risicoscore 9 en/of maximaal financieel gevolg groter dan € 1,0 miljoen. De risico's worden vergeleken met het laatst vastgestelde planning en control product. Onderstaande tabel geeft de definitie weer van de risicoscore. Daarna volgen de risico's per effect.

Risicoscore		Kans van optreden		
		Incidenteel	Middelgroot	Groot
Gevolgen van optreden	Beperkt	1	2	3
	Middelgroot	2	4	6
	Omvangrijk	3	6	9

Risico's Waterveiligheid

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max.Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	Er breekt een kering door.	3	€ 10.000.000	1. Continue toetsing/beoordeling van de primaire en secundaire keringen, onder toezicht van en met verantwoording aan ILT en provincie. 2. HWBP programma (primaire keringen) 3. VBK programma (regionaal) 4. Risico gestuurd beheer en onderhoud conform NEN550001 5. CBO organisatie 6. Reguliere voor- en najaarsinspectie 7. De aanbevelingen uit het rapport 'kadebreuk en compartimentering regionale keringen' implementeren. 8. Onderzoek doen naar de mogelijke gevolgen van optrekkende bevers in Nederland
Gewijzigd	Bovenmatige schade aan de kering	9	€ 5.000.000	1. Inzicht in keringen d.m.v. inspecties en continu inzicht (WV 2030) 2. Risicogestuurd onderhouden

Risico's Voldoende water

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max.Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	HHNK is onvoldoende voorbereid op grote calamiteiten zoals droogte of vervuiling, waardoor schade ontstaat aan natuur en landbouw en financiële risico's toenemen door schadeclaims.	2	€ 1.500.000	1. Opstellen van kaders en in beeld brengen van handelingsperspectief. 2. Het algemeen bestuur heeft de 'Strategie waterverdeling' en 'Waterbesparing en onttrekkingsverboden bij droogte en watertekort' vastgesteld voor de uitvoering van de landelijke verdringingsreeks. De Unie van Waterschappen heeft de aansprakelijkheid bij droogte beschreven. Met het vastleggen van de 'Strategie waterverdeling' is onze aansprakelijkheid gering. 3. Toezicht en handhaving op de naleving van onttrekkingsverboden. 4. Opstellen of actualiseren van een integraal calamiteitenplan - specifiek gericht op droogte, vervuiling en extreme weersomstandigheden. 5. Duidelijke kaders en verantwoordelijkheden vastleggen - in beleidsstukken en samenwerkingsovereenkomsten. - inclusief mandatering voor noodmaatregelen.

Risico's Gezond water

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max.Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Ongewijzigd	HHNK is onvoldoende in staat om grootschalige calamiteiten met watervervuiling effectief te beheersen, waardoor de waterkwaliteit structureel onder druk komt te staan en ecologische doelen niet worden gehaald.	4	€ 8.500.000	1. Onze calamiteitenorganisatie is actief. 2. In 2019 is, conform het draaiboek Hoogwater, een concept draaiboek opgesteld voor calamiteiten waarbij potentieel (veel) vervuild water of andere stoffen worden geloosd op ons watersysteem, inclusief een overzicht van risicovolle bedrijven. 3. Regelmatige inspectie van lozingspunten en overstortingen. 4. Monitoring lozingsdata via automatische meetsystemen.

Risico's Schoon Water

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max. Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Gewijzigd	De volksgezondheid en leefbaarheid komen in gevaar als ons zuiveringsproces niet adequaat functioneert.	6	€ 10.000.000	1. Wij borgen onze 24/7-zuiveringsprocessen aan de hand van adequate processturing, en personele bezetting, een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem, en een adequate crisisbeheersing met continue aandacht voor veilig werken; 2. Wij borgen onze slibafzet en afvalwaterbehandeling door derden; 3. Wij verrichten adequaat onderhoud, gebaseerd op een lange termijn assetmanagementstrategie; 4. Wij investeren in datakwaliteit en innovatieve informatievoorziening; 5. Wij werken structureel samen met onze ketenpartners; 6. Wij werken aan een klimaatneutraal, dwz circulair en energieneutraal zuiveringsproces en assetmanagementstrategie; 7. Wij stippelen het pad uit om een toekomstige systeemsprong te maken aan de hand van een onderzoeksprogramma, een investeringsprogramma en een veranderagenda; 8. Wij werken aan een blijvend veerkrachtige en flexibele organisatie; 9. Wij benutten de capaciteit in de markt voor investeringsbeslissingen op een effectieve manier. 10. Wij vergroten de wendbaarheid van onze medewerkers door te investeren in een opleidingsplan dat aansluit op de huidige en toekomstige opgaven.

Risico's Veilige (vaar) wegen

Geen risico's met score 9 of een bedrag van € 1 miljoen en hoger.

Risico's Crisisbeheersing

Geen risico's met score 9 of een bedrag van € 1 miljoen en hoger.

Risico's Bestuur en Organisatie

Status	Risicogebeurtenis	Risico-score	Max.Fin. Gevolg	Beheersmaatregelen
Gewijzigd	De werkelijke netto-belastingopbrengst is meer dan 2% lager dan begroot of meer dan 1% lager t.o.v. de prognose bij de rapportage over de eerste 8 maanden.	4	€ 7.000.000	1. Periodieke analyse (7* per jaar) van de prognose ten opzichte van de werkelijkheid en begroting. 2. Jaarlijkse trendanalyse opstellen met trends en ontwikkeling van de maatstaven bij opstellen meerjarenraming en draagvlakbegroting. 3. Jaarlijkse EBB (Externe bronnen benadering) bij de jaarrekening. 4. Bijhouden van de rapportages van de waarderingskamer (WAKA) inzake de ontwikkelingen van de WOZ. 5. Monitoring op de verwerking van de gegevens uit de bronadministraties. 6. Op orde houden van de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen. 7. Actueel houden van het ICF met bij behorende risico's en beheersmaatregelen per deelproces. 8. Actief onderhouden van het kwaliteitssysteem belastingen inzake de ISO certificering (90012015).
Ongewijzigd	Een of meerdere erfpachters willen aanspraak maken op een schikkingsregeling.	2	€ 2.000.000	De betwiste voorwaarden worden in goed overleg met de erfpachter bijgesteld en verrekend.

7. Afkortingenlijst

AGV	Amstel, Gooi en Vecht
AI	Artificial Intelligence
CBO	Crisisbeheerorganisatie
CBW	Cyber Beveiligingswet
DAM	Dijksterkte Analyse Module
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties
DGV	De Grote Verbouwing
DPRA	Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie
DS-kwik	Droge stof
EBB	Externe bron benadering
Fte	Fulltime-equivalent
GR	Gemeenschappelijke regeling
HVC	Huisvuilcentrale
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
ICF	Internal Control Framework
K35	Klimaatneutraal 2035
KPI	Key performance indicator
KRW	Kaderrichtlijn Water
MJP	Meerjarenperspectief
MKI	Milieukostenindicator
MOTO	Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen
MVO	Maatschappelijk verantwoorde overheid
NIS2	Europese richtlijn voor cybersecurity
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
PBL	Planbureau voor de leefomgeving
PGEB	Projectgebonden eigen bijdrage
PAGO	Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek
PMO	Preventief Medisch Onderzoek
RAAZ	Regiostudie Afvalwaterketen Amsterdam Zaanstreek
RSA	Richtlijn Stedelijk Afvalwater
RVO	Rijksdienst Ondernemend Nederland
rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie
SDI	Slibdrooginstallatie
VBK	Verbetering Boezemkades
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
WAKA	Waarderingskamer
WBP	Waterbeheerplan
WKK	Warmtekrachtkoppeling
Woo	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken

Bijlage 1: Exploitatie

Zie voor een uitgebreidere verklaring paragraaf 2.1 en de toelichting bij de maatschappelijke effecten.

Exploitatie naar effect

Het geprognosticeerde exploitatieresultaat komt per saldo uit op € 0,4 miljoen positief. In onderstaande tabel is de opbouw van het resultaat weergegeven met alleen verschillen boven de € 0,5 miljoen. Een uitgebreidere toelichting op de verwachte over- en onderschrijdingen is te lezen in de toelichting op de maatschappelijke effecten.

Verklaring exploitatieresultaat (incl. effect) *(bedragen x € 1 miljoen)* (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	Verschil Begroting -/- Prognose T1	Verschil Begroting -/- huidige prognose	Incidenteel / structureel	Effect
Hogere en lagere kosten				
Aanvulling HWBP-reserve vanwege nieuwe afspraken Projectgebonden eigen bijdrage (PGEB)	-3,3	-1,4	Incidenteel	Waterveiligheid
Hogere dotatie voorziening persleidingen en rioolgemelen	-	-3,2	Structureel	Schoon water
Hogere kosten door kwikvervuiling in het slib (na aanwending onvoorzien en inclusief verwachte bijdrage vanuit GR-slib)	-1,4*	-0,5	Incidenteel	Schoon water
Hogere vereffeningsbijdrage vanwege vertraagde ingebruikname SDI Alkmaar	-0,2	-1,4	Incidenteel	Schoon water
Lagere kapitaallasten vanwege doorschuiven investeringen	2,9	2,9	Incidenteel	Alle
Hogere kosten notaris en kadaster vanwege doorlopen wegenoverdracht	-1,6	-1,5	Incidenteel	Veilige (vaar)wegen
Hogere personeelskosten (zie toelichting bij P063)	-0,7	-1,5	Gedeeltelijk structureel en incidenteel	Bestuur en organisatie
Lagere energiekosten incl. opbrengsten	0,4*	1,3	Incidenteel	Voldoende water/ Schoon water
Lagere kosten grensoverschrijdend afvalwater doordat definitief tarief AGV lager uitvalt	0,7	0,7	Structureel	Schoon water
Vrijvallen post onvoorzien	-	0,6	Incidenteel	Diversen
Hogere kosten VBK vanwege voorspoedig verloop projecten Eilandspolder en Zeevang	-0,5	-0,5	Incidenteel	Waterveiligheid
Hogere en lagere opbrengsten				
Hogere externe rentebaten door hoger beginsaldo liquide middelen en lagere investeringsuitgaven	1,9	2,7	Incidenteel	Bestuur en organisatie
Hogere opbrengsten notaris en kadaster vanuit gemeenten vanwege doorlopen wegenoverdracht	1,1	1,1	Incidenteel	Veilige (vaar)wegen
Lager ontvangen dividend van de NWB	-0,6	-0,6	Incidenteel	Bestuur en organisatie
Hogere opbrengsten waterschapsbelasting	0,5	0,9	Incidenteel	Bestuur en organisatie
Lagere opbrengsten verkoop gronddossiers	-0,5	-1,0	Incidenteel	Bestuur en organisatie
Overig	2,1*	1,8	Incidenteel / Structureel	Diversen
Prognose (-/- is tekort, + is overschot)	**0,8**	**0,4**		

** vanwege vergelijkbaarheid cijfermatig aangepast*

Opbouw reserve budgetoverheveling

Exploitatie *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Effect**	**Beginstand 2026**	**Onttrekking 2026**	**Toevoeging 2026**	**Eindstand 2026**	**Eindstand 2026 T1**	**Toelichting**
Ruimtelijke adaptatie	Voldoende Water	0,9	-0,1*	-	0,8	0,8	Uitkering van de gesubsidieerde projecten vindt plaats bij oplevering. Verwacht in 2026/2027.
Landbouwportaal	Gezond Water	0,3	-0,3	1,1*	1,1	1,1	Het Landbouwportaal is later in gebruik genomen, waardoor een deel van de uitbetalingen in 2027 plaats vindt.
Individuele Behandeling Afvalwater (IBA)	Schoon water	0,1	-0,1	0,8*	0,8	0,8	De verwachting is dat de geplande vervanging van de IBA's in 2026 doorschuift naar 2027.
Kantoor laboratorium Waterproef	Bestuur en organisatie	0,1	-0,1	-	-	-	De onttrekking is conform besluit bij jaarstukken 2025
Beetskoogkade	Bestuur en organisatie	0,1	-0,1	-	-	-	
Gemaal de Helsdeur	Voldoende Water	0,4	-0,4	-	-	-	
Gemaal Beatrix	Voldoende Water	0,8	-0,8	-	-	-	
Gemaal Jacobus Bouman	Voldoende Water	0,6	-0,6	-	-	-	
Overig	Voldoende Water	0,6	-0,6	-	-	-	
KRW monitoring	Gezond water	0,3	-0,3	-	-	-	
VBK	Waterveiligheid	0,2	-0,2	-	-	-	
Noorderpolderhuis	Bestuur en organisatie	-	-	1,3*	1,3	1,0	Benodigde personele capaciteit voor de herinrichting van het Noorderpolderhuis is later beschikbaar gekomen dan vooraf voorzien. Hierdoor schuiven de kosten grotendeels door naar 2027.
Hardware	Bestuur en organisatie	-	-	1,0*	1,0	-	Vanwege vertraging bij de leverancier wordt verwacht dat in 2026 geen order meer geplaatst kan worden voor hardware in dit verschuift naar 2027.
Zoetwaterbeschikbaarheid	Voldoende Water	-	-	0,4*	0,4	-	Aanpassing in subsidieverordening is nodig en daarom verschuiven de uitgaven naar 2027
Totaal		**4,4**	**-3,4**	**4,6***	**5,6**	**3,7**	

* Bij de begrotingswijziging worden deze onttrekking en toevoegingen meegenomen. De andere onttrekkingen zijn in de begroting verwerkt op basis van besluitvorming bij de jaarstukken 2025.

Bijlage 2: Investeringen

De prognose van het netto-investeringsvolume ligt € 16,3 miljoen lager dan begroot. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:
- Vertraging in het vervangen van waterbouwasfalst bij de Helderse Zeewering en Den Oever-Den Helder door afhankelijkheid van de planning van het HWBP-programma.
- Een ontvangen subsidie vanuit het NSP voor de projecten Waterberging Sammerspolder en Verbetering watersysteem Callantsoog uit het programma Wateropgave 2.0.
- Vertraging bij het project Deelstroombehandeling rwzi Zaandam-Oost door capaciteitsproblemen.
- Vertraging bij het aanpassen van de beluchting van de rwzi's omdat hier meer voorbereidingstijd nodig is door een latere start na bestuurlijke besluitvorming en een complexere uitwerkingsfase dan vooraf voorzien.
- Lagere uitgaven voor de verbetering van de natte infrastructuur Noordkop door ontwerpwijzigingen in de vispassage.
- Hogere uitgaven dan begroot voor het vernieuwen van rwzi Wieringen omdat in de begroting nog geen rekening was gehouden met het aanvullend krediet. Dit heeft het algemeen bestuur toegekend vanwege prijsstijgingen.
- Aanschaf windturbine in Wervershoof. Dit heeft het algemeen bestuur in juni besloten.

De hogere uitgaven ten opzichte van de huidige begroting vallen binnen het door het bestuur goedgekeurde krediet.

De verschillen tussen de begroting en de prognose worden in onderstaande tabel per effect toegelicht. Daarnaast zijn er investeringsrisico's waarbij de subsidie onzeker is. Het komt voor dat de afstemming met de subsidiegever over het toekennen van de subsidie moeizaam verloopt en we het risico lopen dat een deel van de aangevraagde subsidie niet wordt toegekend. Dit is actueel bij het project Markermeerdijken binnen het effect Waterveiligheid. Als het risico zich voordoet dan betekent dit dat de investeringsuitgaven waarvoor geen subsidie wordt ontvangen leiden tot extra jaarlijkse kapitaallasten over een periode van 30 jaar. Wanneer we voldoen aan de subsidieregeling wordt het project volledig gesubsidieerd en resulteert dit niet in extra kapitaallasten.

Verklaring netto-investeringsvolume *(bedragen x € 1 miljoen)* (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	Verschil Begroting -/- prognose T1	Verschil Begroting -/- huidige prognose	Effect
Waterbouwasfalt	5,4	5,4	Waterveiligheid
HWBP	2,6	-1,4	Waterveiligheid
Wateropgave 2.0	1,1	1,7	Voldoende water
Aanschaf Windturbine	-	-1,9	Voldoende water
Nieuwbouw gemaal Kwelvaart	-0,9	0,8	Voldoende water
Elektrische koppeling windturbines – gemaal de Helsdeur	-0,4	-0,4	Voldoende water
Baggerdepot Zaanstad	-0,7	-0,7	Voldoende water
Koppeling windturbines – rwzi Den Helder	0,5	0,5	Voldoende water
Verbetering natte infrastructuur Noordkop	-2,0	2,5	Gezond water
Vernieuwen rwzi Wieringen	-2,3	-3,9	Schoon water
Programma renovatie rwzi's	-1,6	0,9	Schoon water
Plan milieueffectrapportage (RAAZ)	-	1,4	Schoon water
Deelstroombehandeling rwzi Zaandam-Oost	3,0	3,0	Schoon water
Aanpassen beluchting rwzi's	2,3	3,0	Schoon water
Verduurzamen bedrijfsgebouwen	1,1	1,5	Schoon water

Verklaring netto-investeringsvolume *(bedragen x € 1 miljoen)* (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	Verschil Begroting -/- prognose T1	Verschil Begroting -/- huidige prognose	Effect
Groen gasinstallatie rwzi Zaandam, rwzi Beverwijk en rwzi Den Helder	-0,4	1,7	Schoon water
Zonneparken Den Helder	-	0,9	Schoon water
Waterkwaliteitsopgave rwzi Texel (RSA/KRW	0,2*	0,8	Schoon water
Waterstof Den Helder	0,4	0,4	Schoon water
Verwerking zeefgoed groen gas Beverwijk	0,4	0,4	Schoon water
Kraan werf Kwadijk	-0,2	-0,2	Bestuur en organisatie
Aanschaf Aebi (laagzwaartepunttrekker,)	-0,2	-0,2	Bestuur en organisatie
Vervangen tractor	-0,2	-0,2	Bestuur en organisatie
Vervangen laadpalen	-0,1	-0,1	Bestuur en organisatie
Overige	-0,6*	0,4	Divers
Prognose (-/- is hogere uitgaven, + is lagere uitgaven)	**7,2**	**16,3**	

** vanwege vergelijkbaarheid cijfermatig aangepast*

Bijlage 3: Kredietoverschrijdingen

De verwachte onderschrijding ten opzichte van de begroting van het netto investeringsvolume is € 16,3 miljoen, zoals toegelicht in bijlage 2. De door het algemeen bestuur toegekende investeringskredieten worden naar verwachting niet overschreden.